

Naš tednik

kulturno - politično glasilo

KROG

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 36

V Celovcu, dne 3. septembra 1953

Cena 1 šilling

MLADINA, POZORI!

V SOBOTO, DNE 19. IN V NEDELJO, DNE 20. SEPTEMBRA, BO MLADINSKO ROMANJE NA SV. VIŠARJE. — Natančnejša pojasnila najdete na 4. strani „Našega tednika“

Pomen nemških volitev

Ni bilo volitev v demokratičnih državah po zadnji vojni, ki bi jim bili pripisovali večjo važnost kot volitvam v Zapadni Nemčiji prihodnje nedelje. Bile so volitve v Franciji, kjer je bila nevarnost, da bo francoska komunistična stranka prevzela oblast, bile so volitve v Italiji, kjer so krščanski demokrati z največjimi napori preprečili zmago združene levice. Toda vse te volitve so le imele prvenstveno značaj ideološke borbe znotraj države in je njih izid le posredno mogel vplivati tudi zunanje-politično. Nemške volitve 6. septembra pa bodo prinesle novo začasno odločitev predvsem v zunanje-političnih vprašanjih Evrope, ki leži med dvema ogromnima mlinskima kamnoma Vzhoda in Zapada. Zato se tudi skoraj vsa volilna borba odvija predvsem ob zunanje-političnih vprašanjih.

Hladna vojna med obema svetovoma se je zakrknila, fronte stojte in oba nasprotnika sta zelo previdna in utrjujeta svoje že pridobljene pozicije. Nemčija pa je danes tisto sporno velikansko ozemlje v osrčju Evrope, kjer prebiva več desetmilijonski narod, katerega dve tretjini sta na Zapadu, ena tretjina pa v vzhodnem evropskem prostoru. Nemški narod se je z veliko energijo in požrtvovalnostjo posvetil obnovitvi svoje dežele in dosegel velike uspehe. Zapadna Nemčija ima danes že zavidanja vredno življenjsko stopnjo. Seveda si pa Nemci žele združitev v skupno državo — klic, katerega bi velesile težko mogle še vnaprej prezreti. Zato je združitev Zapadne in Vzhodne Nemčije glavni predmet volilne borbe.

Dve veliki politični stranki se borita za oblast: krščansko-demokratska unija kanclerja Adenauerja in socialistična stranka pod vodstvom Ollenhauerja. Tista, ki bo znala volivce prepričati, da je njena politična linija za skupni nemški narod najboljša, tista ima izglede na zmago. V tesni zvezi s političnimi programi obeh strank so pa že sprejete obveznosti, katere je dosedanja Adenauerjeva vlada prevzela namram zapadnim velesilam, oz. stališče socialistov, ki se v zunanji politiki močno razlikuje od vladnega. Adenauer želi Zapadno Nemčijo najprej vključiti v Evropsko obrambno zvezo, zahteva kot pogoj za postavitev skupne nemške vlade za obe Nemčiji najprej svobodne volitve in potem razgovore o vlogi nove Nemčije kot močne države med obema mlinskima kamnoma.

Socialisti so proti vstopu Zapadne Nemčije v Evropsko obrambno skupnost, zahtevajo konferenco med štirimi velesilami, takojšnjo združitev obeh Nemčij in umik zasedbenih čet. Bili so tudi pripravljeni na takojšnje razgovore z vzhodno-nemško vlado glede sestave skupne vsenemške vlade, ki bi razpisala volitve. Zadnje ponudbe, tako sovjetske vlade zapadnim silam kot ponudbe vzhodnonemške vlade, se močno skladajo z dosedanjimi zahtevami socialistov v njih opoziciji proti Adenauerju. To pa ni ugoden veter za volilno propagando socialistov, saj je v zapadno-nemški javnosti vzhodno-nemški režim nadvse nepriljubljen in po dogodkih 17. junija in naprej, ko so delavci demonstrirali proti previsokim delovnim normam in zahtevali boljši življenjski standard, tudi na tem področju socialisti ne morejo propagandistično kaj ugodnega izvesti. Lahko se položaj še spremeni — trenutno pa ima Adenauer več izgledov, da bo ostal kancler in da bo vladal še naprej s svojimi koalicijskimi strankami.

V slučaju pa, da opozicija zmaga, bo to podobno težki politični krizi, spričo katere se bodo velesile morale zamisliti in novemu položaju primerno prilagoditi svoje politično-strateške koncepte v hladni vojni, ki bo z izidom nemških volitev dobila nov obraz, ne bo ga pa izgubila.

Ollenhauer govori o nevtralizirani Nem-

Burja okrog Trsta

Teško je reči, kaj je bil povod izjavi poluradne jugoslovanske poročevalne službe „Jugopres“. V tej izjavi je bilo rečeno, da bo morala Jugoslavija temeljito spremeniti svojo politiko do reševanja tržaškega vprašanja. Teško je tudi reči, zakaj je ravno ta izjava tako razburila italijanske vladne kroge, ko jih niso razburile v taki meri prejšnje, večkrat tudi zelo odločne jugoslovanske izjave.

Spor med Jugoslavijo in Italijo pa nikakor ni v skladu z računi zapadnih velesil, zlasti ne Združenih držav pri organiziranju zapadno-evropske obrambne skupnosti. Saj ta skupnost ne more obstojati brez italijanskega prostora, kakor tudi ne brez Jugoslavije, ki je most med Italijo in Grčijo ter Turčijo v sredozemskem prostoru. Sredozemlje pa je tako važna vojaška pot, da ne sme biti nikjer v nevarnosti.

Nov avstrijski odgovor

Sovjetska vlada je poslala vladam zapadnih treh velesil in tudi avstrijski vladi sporočilo, da je odgovori zapadnih treh velesil zaradi nadaljevanja pogajanj o avstrijski državni pogodbi ne zadovoljujejo. Po zatrjevanju sovjetske vlade se tako vlade zapadnih treh velesil, kakor tudi avstrijska vlada, izogibljajo glavnemu vprašanju. Zato tudi ni poslala sovjetska vlada svojega zastopnika na predlagano konferenco dne 31. avgusta v London. Pač pa je poslala vladam zapadnih treh velesil in pa avstrij-

sko vladi spomenico, kjer zahteva bolj točnega odgovora. Zaradi sestave tega odgovora je sklicana za torek, dne 8. septembra, izredna seja ministrskega sveta avstrijske vlade na Dunaju. Verjetno bo tudi sklepe te seje hotela vlada predložiti v odobritev glavnemu odboru parlamenta. Odgovor bo gotovo za nadaljnjo avstrijsko politiko tako važen, da ne more vlada sama sprejemati odgovornosti za tak dalekosežen ukrep in ga bo zato predložila parlamentu.

Pred nemškimi volitvami

V današnjem uvodnem članku je razloženo pomen volitev v Zapadni Nemčiji, ki bodo v nedeljo, dne 6. septembra. Pomena teh volitev se zavedajo v Moskvi kakor tudi v Washingtonu. Zato poizkušajo še v zadnjih dneh vplivati na obeh straneh na nemške volivce.

S svojimi predlogi glede ureditve nemškega vprašanja in z velikimi gospodarskimi ugodnostmi za Vzhodno Nemčijo je začela politično ofenzivo za nemške volitve vlada Sovjetske zveze. Ker pa tudi zapadnim zaveznikom ni vseeno, kako izpadejo volitve v Nemčiji, bodo morali zavezniki še ta teden pred volitvami odgovoriti na sovjetske predloge zaradi ureditve nemškega vprašanja.

„Delavci Evrope, združite se!“

Na Dunaju je bilo te dni 3. zborovanje avstrijske Delavske zveze. Na tem zborovanju so se zbrali poleg zastopnikov avstrijskega delavstva tudi zastopniki delavstva iz inozemstva. Med temi je v svojem govoru o Združenih Evropi in svobodnem delavcu poudaril francoski politik in znanstvenik Andre Philip, da mora biti naše geslo: „Delavci Evrope, združite se!“ Nadalje je A. Philip govoril o zagotovitvi socialnih pravic delavca in o udeležbi delavcev pri vodstvu podjetij.

čiji, Adenauer in drugi na Zapadu trdijo, da je taka država vsak trenutek lahko plen tistega sosedu, ki je najbližji. To naj bi bili Sovjeti. Vojaško-strateško je mnogo resnice na tem. Ollenhauer ima pa spet prav, ko trdi, da je splošen sporazum med velesilami o Nemčiji tudi jamstvo za bodočnost Nemčije. Tukaj mu posredno pomaga celo Churchill s svojim predlogom, naj bi Evropska obrambna skupnost, v kateri je Nemčija, sklenila nenapadalno pogodbo s

ski vladi spomenico, kjer zahteva bolj točnega odgovora.

Zaradi sestave tega odgovora je sklicana za torek, dne 8. septembra, izredna seja ministrskega sveta avstrijske vlade na Dunaju. Verjetno bo tudi sklepe te seje hotela vlada predložiti v odobritev glavnemu odboru parlamenta. Odgovor bo gotovo za nadaljnjo avstrijsko politiko tako važen, da ne more vlada sama sprejemati odgovornosti za tak dalekosežen ukrep in ga bo zato predložila parlamentu.

Zato se posvetujejo zastopniki vlad Združenih držav, Velike Britanije in Francije, kako naj bo sestavljen odgovor na sovjetske predloge. V zvezi s predlogi za rešitev nemškega vprašanja bodo sovjetski vladi sporočeni tudi predlogi za rešitev avstrijskega vprašanja.

V svojem odgovoru bodo zapadni zavezniki predlagali ponovno svobodne volitve v obeh Nemčijah. Šele na podlagi teh volitev naj bi bila sestavljena skupna nemška vlada. Za dokončno rešitev tega vprašanja predlagajo zapadne velesile sestanek zunanjih ministrov Združenih držav, Velike Britanije, Francije in Sovjetske zveze. Ta sestanek naj bi bil sredi meseca oktobra v Švici, najbrž v Luganu.

Tajnik mednarodne zveze svobodnih delavskih zvez H. Gottfurcht iz Bruslja v Belgiji je govoril o svobodnem delavcu v demokraciji.

Glavni tajnik avstrijske delavske zveze Ant. Proksch je govoril o socialnih zahtevah delavstva. Te zahteve so: stalna in popolna zaposlitev, pravična razdelitev socialnih produktov, pravica na primerno stanovanje, socialna varnost in pokojnina za vse. Za vse te pravice pa se morajo boriti delavci po demokratičnih načelih.

Sovjetsko zvezo. To bi bil zaželjen kompromis.

Še na nekaj ne smemo pozabiti: na teh volitvah je nemški narod prvič po vojni prevzel nase veliko odgovornost. Ne samo glede svoje lastne usode. Svet je danes postal manjši, toda prilike toliko bolj zamotane, da je po sili nujnosti zgodovina naložila tudi tako do tal premaganemu nemškemu narodu odgovornost za bodoči razvoj v Evropi sploh.

Mulaj Mohamed Ben Arafa

novi maroški sultan (na desni); pozdravlja ga v njegovi palači v Rabatu francoski generalni rezident v Maroku, general Guillaume (levo). — USIS.

KRATKE VESTI

Dne 27. avgusta je bil podpisan v Vatikanu med Sveto stolico in med Španijo konkordat, to je pogodba, ki ureja razmerje med Cerkvijo in državo v Španiji.

Število tujcev, ki so prišli letos v mesecih maj, junij in julij na Koroško, je naraslo v primeri z lanskim letom, za 23 odst., število inozemcev, ki so v istem času obiskali Koroško, pa za 54 odst. Najbolj se je povečalo število Nemcev, Dancev in Holandcev.

Dne 10. septembra se bodo pričela v Beogradu avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogajanja, ki naj določijo nove količine izmenjave raznega blaga med obema državama.

Koncem meseca oktobra bosta obiskala Združene države na povabilo ameriške vlade grški kralj Pavel in kraljica Friderika. Kraljevski par bo ostal v Združenih državah predvidoma en mesec.

Od 1. januarja letos do konca meseca avgusta je pribežalo v zapadni del Berlina iz vzhodnega območja Nemčije 250.000 beguncev.

Zastopniki 16 držav, ki so bile s svojimi četami udeležene pri bojih na Koreji, so se sestali v Washingtonu, da bi določili čas in kraj politične korejske konference. Kraj konference bo v Ženevi, St. Franciscu ali v Honolulu, čas pa okrog 15. oktobra.

Ameriška komisija za atomsko raziskovanje je ugotovila, da je bila povzročena dne 23. avgusta na teritoriju Sovjetske zveze atomska eksplozija.

Bivši perzijski ministrski predsednik dr. Mosadek, se bo moral v kratkem zagovarjati pred sodiščem, ker je hotel ostati ministrski predsednik, ko je vladar dne 13. avgusta imenoval že novega ministrskega predsednika.

Po poročilih zapadno-nemške vlade je v ruskem ujetništvu še 102.958 nemških ujetnikov.

V mesecu juliju je umrlo v indijski državi Hajdarabad na koleri 1373 oseb.

Predzrim vlomilec se je posrečilo, da so v nekem hotelu na francoski obmorski rivieri ukradli nakit v vrednosti 107 milijonov francoskih frankov in so nato odšli, ne da bi se policiji posrečilo jih izslediti.

V Združenih državah, zlasti na pečinah ob Atlantskem oceanu, je dosegla vročina v zadnjem tednu preko 40°C, v Chicagu je kazal toplomer preko 38°C in v New Yorku tudi preko 36°C v senci.

V ponedeljek večer je na Humberškem gradu zgorel hlev. Živino so rešili, vsa krma, žito in kmetijski stroji in orodje pa je zgorelo.

Politični teden

Po svetu . . .

V ospredju zanimanja so zdaj nemške volitve. Tako Vzhod kot Zapad skušata vplivati na njih potek. Zadnja politična ofenziva iz Moskve ima nedvomno glavni namen prepričati izvolitev Adenauerja in s tem onemogočiti vstop Nemčije v Evropsko obrambno zvezo in s tem postaviti na glavo ves vojaško-obrambni sistem, katerega so si zamislili Amerikanci v Evropi. V tem je glavni pomen volitev 6. septembra. — Volilni boj sam je nekam čudno stvaren, kot ga opisujejo časnikarji iz zapadnih držav. Baje ni posebne živčnosti, enotni pa so si v tem, da se narod zaveda dalekosežnosti odločitve. Svoje kandidate je postavilo 18 večjih ali kolikor toliko pomembnejših strank, v posameznih deželah zapadno-nemške republike pa še kak tucat manjših ali politično nerensnih strank. Glasovalno pravico ima 15 milijonov moških in 18 milijonov žensk. Kot po vojni skoraj povsod v Evropi bodo tudi tukaj ženske vedele in imele več povedati kot močnejši spol.

Okrog Trsta je spet vroče

Zadnje dni so tako radio kot časopisi poročali o neki vesti iz Beograda, katero je objavilo italijansko časopisje, da namerava Jugoslavija anektirati svojo zasedbeno cono B Svobodnega tržaškega ozemlja. To naj bi dokazali manevri jugoslovanske armade v bližini italijanske meje. Verjetno bo vse skupaj v zvezi z nedavno izjavo novega italijanskega ministrskega predsednika Pella, ki je o Trstu izjavil, da se mu Italija nikdar ne bo odpovedala. Italijanski tisk je novice o domnevni aneksiji objavil pod velikimi naslovi, Pella pa je potem poklical k sebi vojnega in obrambnega ministra. Istočasno je bilo poslanih nekaj divizij (nekateri govore o dveh, drugi o treh) na jugoslovansko mejo. Italijansko zunanje ministrstvo pa je sporočilo, da mu uradno ni nič znanega o kaki izjavi ali nameri jugoslovanske vlade glede aneksije. Jugoslovanski radio pa poroča, da iz izkušnjem vestem iz italijanskih virov ne gre vedno verjeti in da jugoslovanska vlada ne namerava podvzeti kakega posebnega koraka, pač bo morala temeljito proučiti na novo svoje stališče do tržaškega vprašanja.

Dejstvo je, da splošen svetovno politični položaj sili tudi na rešitev tega vprašanja in dejstvo je, da bi Italija gotovo želela, da bi se Jugoslavija s kakim nepremišljenim korakom zapletla v spore z zapadnimi zavezniki, da bi sama spet mogla tja, odkoder je morala domov.

V Franciji je zmagal Laniel

Čeprav je po sporazumu med njegovo vlado in strokovnimi organizacijami stavka še več dni v zmanjšanem obsegu trajala, se zdaj v državo spet vračata mir in red. Velika nevarnost za vlado — da bi morala sklicati parlament — je odstranjena, ker je odbor parlamenta sklenil, da tako sklicanje ni potrebno. Vlada ima s tem parlamentarni hrbet zavarovan in more pričeti z delom. To ne bo lahko. Ogromna gospodarska škoda, ki jo je državi povzročila stavka, bo vladi prinesla odgovornosti in naloge, katerim bo komaj kos. Potem so še zunanje-politična vprašanja kot n. pr. zadeva z Marokom, ki pride pred Varnostni svet. Tukaj sicer Francija lahko računa s podporo Amerike, ki se je uprla resoluciji 16 arabskih držav, toda na zeleni veji bo ostal tisti, ki bo hitrejši. Francozom se zdaj po težkih izkušnjah — zelo mudri Marokancem prinesli na krožnik nove demokratske svoboščine, da bi pač dobili njih zahvalo, s katero bi se mogli postaviti pred Varnostnim svetom.

Medtem je novi perzijski ministrski predsednik general Zahedi že pozaprl svoje glavne nasprotnike — pristaše Mosadeka in prokomunistične Tudeh stranke in z Mosadekom ne govori več v rokavicah kot prve dni. Poslal ga je iz oficirskega kluba v ječo in napovedal sojenje pred vojaškim sodiščem. Kršitev ustave, protidržavno delovanje itd. . . Istočasno je šah že dobil posluš pri Amerikancih, ki so Perziji že odobrili nekaj deset milijonov dolarjev, drugi so na potu. Zahedi pa je tudi obljubil, da se bo spet pričel pogajati z Angleži radi tistega nesrečnega petroleja.

Zasedanje glavne skupščine Organizacije združenih narodov.

Preloženo je za nekaj dni. Šlo je za Korejo. Sovjetski in ameriški delegat sta postavila vsak po dva predloga glede držav,

ki se naj udeležujejo pogovorov o Koreji. Amerikanci so predlagali le tistih 16 držav, ki so soudeležene pri vojaški UNO akciji na Koreji, Sovjeti so hoteli imeti pri mizi še vrsto takih, ki so bolj v njih taboru. Sprejeta sta bila ameriška predloga. Velika Britanija je s svojimi dominionii predlagala povabilo Indije kot azijske velesile. Glasovanje je s 27 proti 21 glasovom sicer izpadlo ugodno za Indijo, toda potrebna bi bila dvetretjinska večina in zato novo glasovanje. Pred tem pa je Indija odstopila kot kandidat, „da ne bi bila kamen spotike v bodočih pogajanjih za mir in da bi si s tem ohranila možnost posredovalne vloge“. Amerika je glasovala proti sprejemu Indije.

Na splošno je bilo zadnje zasedanje UNO v dokaj mirnejšem in spravljenem ozračju kot dosedanja. Upanje, da se spori med velesilami ne bodo reševali z atomskimi bombami, je torej vendarle še močno . . .

Vodja nemških social-demokratov
ERICH OLLENHAUER

. . . in pri nas v Avstriji

Dne 31. avgusta naj bi se sestali v Londonu namestniki zunanjih ministrov velesil, ki imajo zasedeno Avstrijo, da bi se posvetovali o avstrijski državni pogodbi. Ta sestanek v Londonu so predlagale vlade Združenih držav, Velike Britanije in Francije in so na to sejo povabile tudi vlado Sovjetske zveze. Že prej je sovjetska vlada poudarila, da se hoče sicer pogajati o Avstriji, toda samo pod pogojem, da zapadne velesile opustijo svoj načrt o takozvani „skrajšani“ avstrijski državni pogodbi. Isto je sporočila vlada Sovjetske zveze tudi avstrijski vladi.

Zapadne velesile so sicer odgovorile, da se želijo razgovarjati s sovjetsko vlado o avstrijski državni pogodbi in da bi bile tudi pripravljene opustiti svoj načrt o „skrajšani“ pogodbi. Tudi avstrijska vlada je nato sporočila v Moskvo, da njej ni važno, ali je avstrijska državna pogodba „skrajšana“ ali „podaljšana“. Važno je za Avstrijo samo to, da ji pogodba omogoči samostojno

Zapadno-nemški kancler
DR. KONRAD ADENAUER

Kdo bo zmagal?

Zakon o vselitvi beguncev

Predsednik Eisenhower je podpisal zakon, po katerem bo v prihodnjih treh letih prišlo v Združene države 214.000 beguncev.

Po podpisu zakona, ki ga uradno nazivajo „Zakon za pomoč beguncem 1953“ je dal predsednik Eisenhower posebno izjavo, v kateri pravi med drugim:

„Ta nujnostna zakonodaja je sedaj pomemben človekoljuben zakon in važen prispevek k večjemu razumevanju in sodelovanju med svobodnimi narodi sveta.“

S tem ko uveljavljamo to zakonodajo, dajemo novo priložnost za življenje 214.000 soljudi. To dejanje znova kaže tradicionalno ameriško skrb za brezdomce, preganjance in manj srečne ljudi drugih dežel.

Ta zakonodaja pa tudi prinaša bodrilo drugim prijateljskim narodom, ki danes nudijo zatočišče beguncem in pobeglim.“

Končno pa je Eisenhower rekel: „Z veseljem podpisujem ta zakonski osnutek in s tem pozdravljam 214.000 beguncev, ki bodo kmalu prišli na našo obalo.“

Ameriški delavci proti vsakemu totalitarizmu

James Carey, podpredsednik Kongresa industrijskih organizacij (CIO), se je vrnil iz šesttedenskega potovanja po Evropi in Srednjem vzhodu ter je imel tiskovno konferenco. Na konferenci je poudaril, da se bo ameriško delavsko gibanje vedno aktivno zanimalo za mednarodne zadeve in se bo še nadalje odločno uprlo vsem oblikam totalitarizma, pa naj bodo to fašistične ali komunistične. Nadalje je poudaril, da je v Združenih državah organiziranih zdaj 16 milijonov delavcev, medtem ko jih je bilo pred 20 leti še samo dva milijona.

Poudaril je nadalje, da se ameriški delavci ne zanimajo samo za domača vprašanja, ker se zavedajo, da vplivajo dogodki v drugih državah tudi na blaginjo Združenih

držav. Izjavil je, da je na njega napravilo zlasti vtis delavsko gibanje na Finskem in v Izraelu, katero državo je označil za branik demokracije in za dokaz tega, kaj lahko svobodni in odločni možje napravijo iz puščave.

Senator Arthur W. Watkins, sozagovornik nove zakonodaje, pa je po podpisu zakona med drugim rekel:

„Mislim, da je to čudovita manifestacija tega, kaj ameriško ljudstvo čuti za ljudi, ki se borijo proti komunizmu in tvegajo svoje življenje pri pobegu preko železne zaves. S tem ukrepom je ameriški kongres izrazil voljo in čustvo ameriškega ljudstva.“

Po novem vselitvenem zakonu, ki ga je podpisal predsednik Eisenhower, bo od 214.000 novih priseljencev, ki bodo prišli v Združene države izven kvote, 90.000 beguncev iz držav za železno zaveso, ki sedaj živijo v zvezni Nemški republiki in v zahodni Avstriji. Od teh jih bo 55.000 nemškega pokolenja.

držav. Izjavil je, da je na njega napravilo zlasti vtis delavsko gibanje na Finskem in v Izraelu, katero državo je označil za branik demokracije in za dokaz tega, kaj lahko svobodni in odločni možje napravijo iz puščave.

ŠTEVILO VERNIKOV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Kot poroča Narodni svet Kristusovih cerkva, je število vernikov v Združenih državah doseglo vrhunsko višino 92.277.129, to je 4.1 odst. več kot lansko leto.

Trenutno je v Združenih državah 54 milijonov 229.963 protestantov, ali 34.7 odst. vsega prebivalstva, katoličanov pa 30 milijonov 253.427, ali 19.3 odst. prebivalstva.

politično in gospodarsko življenje.

V zvezi s temi odgovori zapadnih treh velesil in Avstrije so splošno pričakovali, da bo tudi sovjetska vlada pristala na razgovore v Londonu. Kakor pa ne more niko natančno povedati, kaj hoče Sovjetska vlada s svojo politiko doseči in kakšna je ta politika, tako je bilo tudi sedaj. Sovjetska vlada je namreč sporočila šele zadnji dan pred napovedanim sestankom v Londonu, da se njen zastopnik tega sestanka ne bo udeležil. Kot razlog za ta svoj ukrep navaja sovjetska vlada, da zapadne tri velesile sicer izjavljajo, da za podlago pogajanj ne bo več „skrajšana“ pogodba, vendar pa zapadne velesile niso dokončno te „skrajšane“ pogodbe umaknile. Istočasno je sovjetska vlada tudi avstrijski vladi odgovorila, da sovjetske vlade avstrijski odgovor nikakor ne zadovoljuje. Tudi avstrijska vlada ni namreč naravnost odgovorila, da „skrajšane“ pogodbe ne priznava več, ampak je bilo v odgovoru samo rečeno, da avstrijska vlada upa na uspešno nadaljevanje pogajanj, ko so zapadne tri velesile izjavile, da so pripravljene pogajati se tudi brez „skrajšane“ pogodbe. —

Iz odgovora sovjetske vlade pa ni popolnoma jasno, kaj pravzaprav sovjetska vlada hoče, ko govori toliko o „skrajšani“ in „podaljšani“ pogodbi. Ali hoče s tem samo pridobiti na času ali pa sploh ne namerava resno skleniti avstrijske državne pogodbe?

Ko so se tri zasedbene sile v Avstriji odrekale zasedbenim stroškom, je samo še vprašanje, kdaj bo isto izjavila tudi francoska vlada. Tirolci se že veselijo, da bodo Francozi raje zapustili Avstrijo kakor pa da bi morali sami vzdrževati svoje čete v Avstriji, katerih je okrog 10.000 mož. Mogoče se pa Tirolci le malo prezgodaj veselijo, da bodo prvi na vrsti pri izpraznitvi Avstrije po zasedbenih četah?

Izračunali so, da je stala Avstrijo zasedba doslej 27 milijard šilingov. Od tega je vrednost strojev in ureditev ter naprav, ki so bile demontirane, 13 milijard, izguba na carinah in raznih davkih ter dajatvah je cenjena na 4 milijarde, zasedbeni stroški v gotovini so 7 milijard in vrednost petroleja, ki so ga izvozili Sovjeti iz Avstrije, cenijo na 3 milijarde šilingov.

V Avstriji je v veljavi še vedno veliko število raznih zakonov, uredb, odredb in sprememb zakonov iz nacistične dobe. Že večkrat je zavezniški svet na zahtevo Rusov in Francozov svetoval avstrijski vladi, naj te nemške predpise nadomesti z avstrijskimi. Vendar pa je delo pri tem zelo počasno napredovalo. Zato je naslovil zavezniški svet dne 28. avgusta na avstrijsko vlado zahtevo, da mora predložiti vlado do 15. novembra letos načrt, kako misli zamenjati nemške zakone z avstrijskimi. Po 15. novembru ne sme biti ne spremenjen ne podaljšan noben nemški zakon in zakoni, ki se nanašajo na nemške zakone, po tem datumu ne smejo več veljati. — Če bi na Koroškem poleg tega zavezniški svet mogel in hotel (saj britanski visoki komisar mora biti o položaju koroških Slovencev dobro informiran) odstraniti še krivice in posledice krivic nacističnih in tudi prednacističnih časov, bi opravił tudi zelo hvaležno in koristno delo za doseg boljšega sožitja med obema narodoma v deželi.

Na Dunaju proslavljajo te dni 60-letnico obstoja avstrijske delavske zveze. Na zborovanju je govoril v imenu vlade tudi zvezni kancler ing. Raab, ki je poudarjal, kako velikega pomena je za doseg uspeha sloga v delu. Na zborovanju je govoril tudi zvezni predsednik dr. Th. Körner, dunajski župan Jonas in pa predsednik avstrijske delavske zveze državni poslanec J. Böhm.

Železniška konferenca v Splitu

V Splitu bo od 8. do 11. septembra jugoslovansko-avstrijska železniška konferenca, na kateri bodo sestavili tarifo za prevoz blaga med Jugoslavijo in Avstrijo. Sklicanje te konference je bilo sklenjeno na konferenci meseca julija na Dunaju. V pogodbi naj bi bilo rešeno tudi vprašanje avstrijskega prekomorskega prometa v tranzitu čez luko na Reki. Tarifna pogodba, ki naj bi stopila v veljavo še letos, bo obsegala tudi del avstrijskega tranzita čez Jugoslavijo v države bližnjega vzhoda.

Od 1. do 10. septembra je v Splitu posvetovanje železniških strokovnjakov Jugoslavije, Svobodnega tržaškega ozemlja in Italije. Na tej konferenci proučujejo sistem obračunavanja prevoznih stroškov za prevoz avstrijskega blaga v prevozu čez Jugoslavijo in Svobodno tržaško ozemlje in v Italijo.

Kärnt. Landes-Brandschaden-Versicherungsanstalt

(Koroška deželna zavarovalnica za škodo po ognju)

Celovec - Klagenfurt, Alter Platz 30

Brzjavici: Kälabrand Ustan. 1899 po koroškem deželnem zboru Tel.: 18-46, 18-47

Kulturni praznik na Repentabru

V nedeljo, dne 23. avgusta, je doživel Festival slovenske kulture, ki ga je na Repentabru pri Trstu priredila Slovenska prosveta, zares velik uspeh.

Za svojo prirediteljstvo si Slovenska prosveta ni mogla izbrati lepšega kraja kot ravno Repentabor — znak odpora našega kraškega rodu proti tujemu zavojevalcu.

In Repentabor je v svojem veličastnem okolju združil dne 23. avgusta tržaške, goriške in koroške kulturne delavce v najplodovitejšem stiku z našim zamejskim ljudstvom, na globoko zasnovani in temeljito izvedeni kulturni prireditvi. Saj je prosvetno narodno delo najtrajnejše in najbolj potrebno, saj kultura podira sovraštva, plemeniti srca in združuje človeške duše.

Tisoči in tisoči primorskih Slovencev so v nedeljo, dne 23. avgusta, popoldne napolnili Repentabor. Prišel se je festival, sončni praznik naše kulture. Pesem solistov in duetov je bila prva točka in vmes pozdravi.

V imenu Slovenske prosvete je pozdravil zbrano množico Stanko Kosmina s toplo in prepričljivo besedo. To je bil pozdrav Slovencev od morja tržaškimi, prav posebej pa še goriškimi in koroškimi Slovincem. — Zastopnik goriških Slovencev prof. Dragotin Butkovič je prinesel pozdrave sončne goriške, pozdrav zemlje, ki je rodila velikega misleca dr. Mahniča in mehkega pevca Simona Gregorčiča. Govornik je poudaril, kako je slovenski narod na robih naše domovine narodno ogrožen in mora zato delati in biti čuječ, da ne bo izginil. Izročilo naših očetov moramo zato kot svetlo dediščino čuvati in jo izročiti slovenski mladini.

Kakor je množica toplo pozdravila zastopnika tržaških in goriških Slovencev, pa je naravnost vzvalovala, ko je stopil na oder predstavnik koroških Slovencev, dr. Joško Tischler. Pozdravil je zbrane v imenu tiste dežele, v kateri je tekla žibelka slovenstva, tistih dolin, v katerih je bila rojena naša demokracija. Tam stoji vojvodski prestol in ob njem izročilo naših očetov. To izročilo je demokracija, v kateri podeljuje ljudstvo oblast in pooblaščenim odgovarja ljudstvu samemu, da bo vladal pošteno in pravično, vladal demokratično. To izročilo ni mrtvo. Slovenci verujemo v to demokracijo, v demokracijo naših očetov.

Množica je dr. Tischlerja pogosto z odobravanjem prekinjala, ob koncu pa ga nagradila z valom navdušenja. — Nato je zastopnik Slovenske prosvete pozdravil dr. J. Agneletta, kot slovenskega mestnega svetovaleca mesta Trsta. Tudi njega je množica lepo in toplo pozdravila.

Nato je najprej tržaška folklorna skupina pokazala koroške in gorenjske narodne plesne. Za tem so oder napolnili pevci treh pevskih zborov, ki so zapeli ob velikem navdušenju nekaj prav lepih pesmi v krasnem podajanju.

Ena izmed zelo lepih točk je bil nastop naših pesnikov. Občinstvo je veselo pozdravilo naše pesnike. Brali so svoje pesmi Vinko Beličič, Stanko Janežič, Zdravko Ocvirk in naša Milka Hartmanova. Bile so to različne pesmi, vendar vse ubrane na isto struno: V ljubezni do domovine in naroda. Ta misel je bila vodilna misel vse prireditve in je našla pot do slehernega srca na Repentabru.

Po kratkem odmoru so fanfare naznanile začetek predstave „Krst pri Savici“. To de-

Materializem — nazadnjaštvo

Koliko se je trudil Darwinov učenec Haeckel, da bi dokazal življenjsko poreklo človeka in nespametnost vere v Stvarnika. Mož se je posluževal laži, potvarjanj, goljufije, kar so mu njegovi tovariši naravoslovci tudi dokazali. Ker mož ni mogel uspeti med kolegi, součenjaki, je ponujal v ceninih brošurah svojo „potvorjeno učnost“ preprostemu ljudstvu. To je bilo že leta 1900 in še prej; torej pred več kot 50 leti. Že takrat so mu dokazali, da so njegovi „dokazi“ potvorbe in goljufije.

Descendencna teorija, kot ves nauk o materializmu, sta danes znanstveno ovržena; kar pa seveda marksistov ne moti, da bi ju ne vzdrževali. In celih 50 let odkar so učenjaki odklonili materializem in descendenco, ponavlja marksizem (socializem in komunizem) ta nauk kot resnico in polni glave svojih učencev z goljufijami in potvorbami ter zasmehuje vse ostale kot reakcionarje. Lepa naprednost! Pa ne le to, da vzdržuje ovrženo in zavrnjeno teorijo kot teorijo; prinaša jo kot dejstvo, kot dokazano resnico in nanjo gradi vse svoje zadržanje in posledice. Dobro ve, če bi jo zavrgel (če bi bil res napreden, bi moral iti tudi v tem z znanostjo), bi se sesul kot od termitov izpodjeden štor ali mumija, ki pride na zrak.

En sam dokaz, kako prinaša marksizem ovrženo teorijo, kot dokazano resnico. V sosednji državi, kjer vladajo 100% komunisti, ki so tudi socialistom v mnogih deželah vzor (ne le v cilju, temveč tudi v metodah), je napisala skupina srednješolskih profesorjev, njim na čelu univerzitetni profesor dr. Jovan Hadži (po diktatu komunističnih gospodarjev) učno knjigo za višje razrede srednjih šol. V njej beremo že na prvih straneh sledeče:

„Ker nam dokazuje študij zoologije naše živalsko poreklo, moramo zavreči vero in bajke o njegovem nadnaravnem izvoru. — Ker je človek nastal po progresivnem razvoju iz nižjih organizmov živalskega tipa, to kaže, da se bo razvijal tudi naprej pro-

lo je bilo letos prvič uprizorjeno. Predstava je bila nekaj veličastnega in lepega. Igralci so nastopali kot bi bili doma, nikjer ni bilo najmanjše zadrege. Posebno lepa in prepričljiva je bila igra Bogomile, pa tudi drugih igralcev. Beseda je zvenela lepo in verzi so tekli neprisljano. Mrak je že bil, ko so igrali zadnje dejanje.

To je bil res dan, ki bo ostal vsem tisočim Slovencev v nepozabnem spominu. Bil je to festival, ki je združil Korošce, Goričane in Tržačane s srcem in dušo v eno narodno celoto. Ta prireditelj je dala vsem novih moči in nove volje do narodnega življenja in narodnega ponosa ter veže v jutrišnji, sončni dan našega naroda.

gresivno... Takih trditev, da je neka podmena, ali mnenje nekega učenjaka, že dokazano dejstvo, ker pač „paše“ v kramo marksizma, je v imenovani knjigi premnogo. Pa to je le en primer „naprednjaštva“.

Danes noben človek ne zanika neke mere razvoja v naravi; toda zoologija ni do danes dokazala, da bi se bil človek razvil iz živali, kajti tudi univ. prof. Hadži, kot njegovi sodelavci, dobro vedo, da so vse človeku slične okamenine, ki so jih doslej odkrili okameninoslovci, ali okamenine pravega človeka ali pa živali. Vmesne stopnje do danes še niso našli. To mora priznati vsakdo resnici na ljubo. Zato danes ne najdete več pravega učenjaka, ki bi se držal te teorije. Drži se je le marksizem in to tako krčevito, da jo prodaja svojim učencem kot dokazano dejstvo, čeprav je le podmena in sicer danes zavrnjena podmena.

In kako dela marksizem, kako „dokazuje“ in uči svoj materializem? S sličnimi metodami kot njegovi učitelji. S psovanjem in nasiljem.

Od Haeckla se je naučil marksizem metode nastopati proti svojim nasprotnikom. To vidimo že iz pisanja takozvanega „Vestnika“. Kadar ne more dokazati nasprotniku, da se moti ali, da nima prav, psuje, zmerja, se iz njega norčuje itd. To so metode barbarov, recimo, fašistov ali nacistov, nikoli pa to niso kaki dokazi in ne metode demokratov.

Vedeti morate namreč, da je tudi v ljudskih republikah žaljivo reči komu, da je sin opice. Nauk, da se je človek razvil iz živali, kot oni, da je svet nastal sam iz sebe, služi le poneumljevanju ljudi in daje komunistom v roko sredstvo, s katerim morejo zatirati nekomuniste.

Pa čemu dela to? Odgovor je jase. Materializem, zanikanje Stvarnika, duše, življenja onstran groba itd., je osnova marksizma. S tem stoji in pade. Zato tudi ovira vsako resno znanstveno delo, ki bi moglo spodkopati te „trhle“ temelje.

Slovenci v Argentini

Buenos Aires, 13. avgusta 1953

Nova maša

2. avgusta dopoldne je bil v kapeli slov. bogoslovnega semenišča v Adrogué posvečen v mašnika g. Jože Suštar, doma iz Moravč pri Ljubljani. Istega dne popoldne so novomašnika sprejeli slov. rojaki pred župnijsko cerkvijo v Ramos Mejia. Prvi ga je pozdravil in mu čestital slov. krajevni dušni pastir g. Janez Kalan, novomašnikova ožja rojakinja iz Moravč, gdč. Burja iz Lanusa, mu je v pozdrav deklamirala lepo pesem in izročila slovenski šopek. V imenu vseh moravških faranov pa je pozdravil novomašnika bivši tamkajšnji župan g. Ignacij Lavrič.

Nato je imel novomašnik v cerkvi pete litanije in blagoslov.

Novo mašo pa je imel g. Jože v nedeljo 9. avgusta ob 10. uri v cerkvi Marije Pomocnice kristjanov v Don Boskovem zavodu v Ramos Mejia. Pridigal mu je rojak g. župnik Franc Novak.

Kakor se sliši, bo novomašnik takoj vstopil v noviciat jezuitskega reda.

Mendoza

30. julija je v Mendози umrla Kočarjeva mamica. Bila je vse življenje vestna in neutrudljiva krščanska žena in mati. Predno je umrla, se je spomnila, da ima v plašču shranjenih svojih 100 pesov, in je naročila sinu, da je namenila polovico za misijone in polovico za slovenski društveni dom v Mendози. Zapušča moža in dva sina.

C. g. Janez Malenšek je imenovan za kaplana pri Nuestra Señora de Pompeya v Mendози.

Buenos Aires

Od 11. do 16. avgusta se je vršil v Buenos Airesu argentinski narodni kongres Marijinih kongregacij. Za to priliko so na kongresnem prostoru priredili lepo razstavo, ki je pokazala vse grozote komunističnega verskega preganjanja v 13 deželah Evrope in Azije. Z dokumenti in po urejenosti je bil med najbogatejšimi slovenski oddelek. Številke, fotografije in pisana beseda so pokazale argentinski katoliški javnosti, kako naš narod, ki je med preganjanimi številčno najmanjši, prinaša sorazmerno največjo žrtev v boju proti komunizmu.

Lep športni uspeh

V nedeljo, dne 30. julija, so se vršile v Buenos Airesu tekme med športniki tamkajšnjih lahkoatletskih društev. Pri teh tekmah je nastopila prvič gdč. Lučka Kraljeva ter dosegla prvo mesto v metu diska z 32.01 metri, kar je zanjo zelo lep uspeh.

Ne nalagaj si bremena, ki ga ne moreš nositi.

J. S. Baar — Al. Nemeč:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(33. nadaljevanje)

Mati se je usedla na tla in ju božala ter ljubkovala.

Tudi Cimburi so se orosile oči od sreče.

Jan in Francek sta snela Belčku pohrbnik, podpas, podrepnik in komat z blazino. Cimbura pa je prijel konja za vrat in se zavihel nanj ter zajahal z njim v vlažno kopal v ribniku. Dolgo in željno je pil žrebček koj ob kraju, potem pa se je spustil v vodo, se ves pogreznil vanjo, samo konci uhljev, oči in nozdrvi so v isti črti štrleli iznad gladine — konj je plaval v vodi. Voda okrog njega se je le malo gibala, z brega ga niso niti videli, videl se je samo Cimbura. Stal je konju na hrbtu in zdelo se je, kakor da duh plava po modri gladini velikega ribnika.

V.

Danes je nedelja. Iz putimske cerkve donijo orgle in skozi odprta vrata plava čez pokopališče v prosto naravo, polno zorečega žita, pesem „Vsemogočni Stvarnik zemlje in neba...“

Resni kmetje, očejenega, obritega obraza, z dolgimi, nad čelom razdeljenimi lasmi, močni in utrjeni stoje tu na svojih mestih nad velikanskimi belimi nagrobniki vitezov Radkovcev iz Mirovic in kakor slabotni otroci sklanjajo svoje glave pod gotskim obokom pobeljene cerkve. Enkrat na teden se tu pred Bogom ponižajo, upognejo kolena, se zagledajo na otroški drobiž pred oltarjem ob leseni ograji in se zamislijo v življenje. Ves teden ni časa za to, to-

da v nedeljo zahrepeni duša po božji besedi, katero ponižno in pazljivo poslušajo in si jo odnesejo za življenje, si vzamejo k srcu spodbude, iz gorečih src zapojejo ter se pomlajeni s čistim, prazničnim razpoloženimi dušami vračajo iz cerkve h grobovom svojih rajnih.

Kakor vsako nedeljo stoji Cimbura tudi danes odkrit ob Piskovem grobu. Nenadoma ga nekdo s palico potrka na ramo, zato hitro prekriža grob, sebe in se ozre. Pred njim stoji stari Kovanda, ves nekam preplašen, kakor da je v pasu zlomljen, oprt na palico.

„Prišel sem, fant, nalašč sem prišel tebe obiskat,“ je začel stari veselo takoj pred pokopališčem, ko sta prišla ven, „spet si se odel s slavo, ves kraj govori o tebi in o tvojem hrabrem dejanju.“

„Ah, stric,“ je zamahnil z roko Cimbura, „kakšna hvala? Vsak, kdor bi tam imel otroke, bi tako storil.“

„To morda že, da, toda konja tja ne bi spravil nihče, nikdo drug kakor ti. To dobro vedo — glavati Putimci. Tudi močni Černoch to ve in zato te povzdigujejo, hvallijo in občudujejo. Pokazal si jim, kdo si. To je bil ‚kos‘, ki si ga občina zapomni. Toda, Jan, konja, tega konjiča bi rad videl,“ in ugase Kovandove oči so zažarele kakor dva žareča oglja. Kako so žarele šele pri Cimburi na dvorišču, ko je gospodar spustil žrebca iz hleva na svobodo.

„Do dlake — kakor mati. Kakor da gledam Divjo, ima njeno glavo in prav tako se nosi, samo majceno višji je in seveda močnejši,“ je takoj presodil Kovanda in ni mogel odtrgati oči od plemenite živali.

„A jaz bi na tvojem mestu dal konja razati,“ je svetoval pri odhodu.

„Zakaj?“ je presenečeno vprašal Cimbura.

„Ga je navod že videl?“ Zdaj šele je razumel gospodar, kam meri stari kmet.

„Samo da ne boš obenj! Rezanega konja ti ne bi vzeli, ampak žrebca, takega žrebca, ne vem, fant, ne vem.“

Beseda je nanesla na druge reči. Kovanda je pripovedoval, kako ga vse počasi zapuščala... „Dobraka“ ni več, „Postrvi“ je gospodar prodal in zdaj ima tigre — oba enake barve — veselje ju je pogledati, toda niso več moji. Jaz se pripogibam k zemlji, v grob se nagibam, poslavljam se od sveta in danes tudi od tebe,“ je žalostno govoril stari in si zaželel, da bi ga Cimbura pri pogrebu nesel in ga v grob spustil. „Kakor naš si, tako mi z našimi izkaži poslednjo uslugo, ko se bodo moje oči za vedno zaprle.“

In zaprle so se v resnici... Preden je sv. Marjeta vrgla srp v žito, še pred žetvijo, so s parom konj pripeljali Kovando v vozu, z grahovino skrbno nastlanem, h kapelici sv. Ane, od tod pa so ga na ramah odnesli k Sv. Lovrencu. Nesli so ga njegovi sinovi in Cimbura, kakor da je Kovandov rodni. Tudi v grob ga je spustil...

Zalosten se je vrnil domov in se do smrti hvaležno spominjal rajnega Kovanda kakor na lastnega očeta. V spomin si je klical njegove besede in sodbe, ponavljal njegove rečenice, ravnal se je po njegovih navetih, samo po zadnjem ne. Nikakor se ni mogel odločiti, da bi prepustil žrebca rezarjem. Vedel je, da bi žrebec na mah zgubil vso bistrost, ves ogenj, da bi postal iz njega len, počasen in debel konj.

Zato pa mu je srce kmalu trepetalo zanj kakor riba v mreži. Zupan je namreč poslal

po kmetijah potovko s tiskanim naznanilom in ustnim naročilom, da bo čez teden v pišeški žrebčarni pregled konj... In žrebček je že bil zapisan v listini med konje in je moral z ostalimi „na parad“. Na spomlad se je omislil. Ožgani rep in griva sta mu znova zrastle. Pozimi se je odpočil in sedaj je kar sijal od bujnosti in moči, ko ga je Cimbura jahal iz Putime k Smrkovicam. Jahali so vsi kmetje. Jahali so na konjih, opremljenih s sedli ali pokritih samo z odejani — tudi njih sinovi in hlapci so jahali. Še Francek in Hanzek sta sedela na kobilah in jahala. Toda Belček je moral biti prvi. Ni prenesel, da bi ga kdo prehitel, vzpenjal se je in grizel konje na levo in desno, da si je utrl pot in se pognal naprej pred vse, drugi so pa morali radi ali neradi za njim. Čez Smrkovice in Semičce se je podila ta kmečka konjenica in se šele na vodnjanski cesti obrnila k Pisku. Na levi se je zableščala vrsta ribnikov v jutranjem soncu. Samostanski ribniki so nanizani na potoku kakor jagode na molku, Berankovec in Šarlak sta se bleščala, kakor da sta napolnjena z živim srebrom. Na desni se je vlekel črn gozdni pas Kravje gore, v sredi pa so krvavo gorele s črepom krite žrebčarniške kasarne, postavljene tik ob cesti komaj pol ure pred Piskom. Črnožolto pobarvana vrata ob njih so bila na stežaj odprta in rejeni stražmojster je čakal z bičem v roki in z zaničljivim nasmehom na zagorelem licu na to čredo kmetijskih konj. Toda kaj je to? Proti njemu gre počasi konj, konj, ki stopa kot gospodična, da, ko ne bi bilo greh, bi stražmojster dejal — konj, lep kot angel... Bič mu je omahnil v roki in stražmojster je počenil in od spodaj navzgor gledal konja.

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

CELOVEC

Koroški deželni urad za invalide sporoča, da zaradi čiščenja uradnih prostorov v August-Jaksch-Strasse dne 7. in 8. septembra 1953 ni poslovanja za stranke.

ZA STARČEV SPOMENIK
SO DAROVALI:

Neimenovani, 10.—; družina Kurbus, Bilčovs, 50.—; društvo Hodiše, 100.—; Ivan Živkovič, Linz, Wegscheid, 10.—; Marija Breznik, Pliberk, 15.—; družina Johan Mikl, Ločilo, 60.—; neimenovana iz Zg. Libuč, 20.—; Viktor Snoj, Gozdanje, 20.—; Gotr. Wolte, Zg. Vesca pri Šmarjeti v R., 18.—; Primož Mothe, Plešerka, 18.—; Ana Hutter, Globasnica, 10.—; Marija Bidovec, Celovec, 20.—.

Daruj tudi Ti
za Starčev spomenik!

Za pesnika Limbarskega so darovali: Ivan Živkovič, Linz, Wegscheid, 25.—; neimenovana, 30.—; Ana Hutter, Globasnica, 90.—.

Mladinsko romanje
na Višarje

Mladina iz Podjune roma v soboto, dne 19. septembra 1953, na Sv. Višarje. Odpeljemo se v soboto zjutraj in pridemo nazaj v nedeljo zvečer. Mladina do 30. let, ki se hoče romanja udeležiti, naj se javi do 10. septembra pri domačem gospodu župniku in pusti tam svojo izkaznico (Identitätsausweis). Izkaznica mora vsebovati 13 pečatov (Siegel), mora biti izpolnjena najmanj v treh jezikih, in sicer v nemščini, angleščini in francoščini (v ruščini sicer ni obvezno, pač pa je dobro). Ne oddajte izkaznic brez lastnoročnega podpisa. Kdor svoje izkaznice (Identitätsausweis) nima v redu, naj gre čimprej na okrajno glavarstvo (Passamt) v Velikovec in naj si jo tam pusti izpolniti, če bi eventualno kaj manjkalo. Vožnja bo z vlakom in bo zelo poceni. Ceno kakor tudi druge podrobnosti in pojasnila boste našli v prihodnji številki „Našega tednika“.

Trenutno je torej najbolj važno, da se čimprej javite na svojem župnijskem uradu in oddaste svoje izkaznice. Po 10. septembru se prijave ne bodo več sprejemale. Čč. gospode župnike pa prosimo, da grede mladini na roke in da romanje v cerkvi oznanijo!

Rož in Zilja pa se lahko pridruži, kdor ima potne liste (Reisepass). Morebiti potrebna pojasnila dobite v Celovcu pri upravi Našega tednika (Viktringer Ring 26) pismeno ali telefonsko (štev. 43-58).

„To je žrebec,“ je glasno zaklaval, „kje ga je pa ta neumni kmet ukradel?“ In zavist je zagorela v njem... Ne, v vsej žrebecarni ni podobnega konja, kakor je ta belec tu.

Stari vojak in izkušeni konjar bi se Belčku skoraj do tal priklonil, ko je prišel do njega na čelu črede. Spoštljivo se mu je umaknil in mu z roko pokazal na prostorno jezdarno na dvorišču. Vojaki so kar osupnili, od kod se je nenadoma vzela ta vpludnost pri njihovem „vahmajstru“ do kmeta. Belček je prvi šel skozi vrata, vsi drugi pa za njim ter se postavljali v vrsto.

„Samo da naš stari zapazi to konjsko čudo,“ je nemško kričal stražmojster in poslal kaplarja gledat na cesto, če že gre od Piska sem slavni navod. Sam se ni ganil od žrebca, dokler ga ni pregledal. Gobec mu je odprl in prešel zobe, s pestmi mu je zmeril pleča in križ in noge mu je otipal. Bližalo se je že k devetim, ko je pred kasarno zapropotala kočija. Ritmojster in dva častnika so stopili na dvorišče in so se postavili k majhni mizici ter položili nanjo kup listin. Živinozdravnik je stopil kar k prvemu konju.

Nabor konj se je razvijal hitro in hladno

Pri nas na Koroškem

ŠT. VID V PODJUNI

Danes se pa izjemoma oglašamo z veselo novico. V nedeljo, dne 23. avgusta, sta se poročila v farni cerkvi Micka Weizer, p. d. Lahova v Št. Vidu, z Adolfom Štuk, p. d. Skrbjakovim iz Srej pri Škocijanu. Poročne obrede so opravili preč. g. dr. Zamjen, ki so dali novoporočencema lepe nauke za življenje. Ženitovanjsko slavlje se je nadaljevalo v gostilni pri Jeriču, kjer smo prišli vsi in vsak na svoj račun. Posebno veselje je vladalo zvečer, ko so kuharice ukradle starešino. Vse je pilo na račun deželne vlade, ker je gospa rjušnica uradnica pri deželni vladi v Celovcu. Novoporočencema čestitamo in jima želimo obilo blagoslova božjega, prav posebej pa, da bi vzgojila zdrav in krepak rod, ki bo v čast naši fari.

Še nekaj ženitovanjskih kandidatov imamo. Za danes jih samo nekaj omenimo, ki so že na oklicih, več pa bomo pisali po poroki. Na oklicih sta Zulehnerjeva Anica in mladi Plantar iz Ždine vasi ter Hedka Zepitz, p. d. Mohorova na Proboju. Ta si je izbrala ženina na daljnem Predarlskem, kjer je že par let zaposlena.

ŽIHPOLJE

(Dan celodnevnega češčenja in cerkv. shod)

V soboto, dne 12. septembra t. l., to je na god Marijinega imena, je na Žihpoljah celodnevno češčenje. Priložnost za sv. spoved je od 6. ure začenši cel dan. Celo popoldne so božje službe, vsako uro je pridiga. Ob 6. uri zvečer sklepna pobožnost s sv. mašo, nagovorom, posvetitev presv. Srcu Jezusovemu in brez. Srcu Marijinemu, podelitev novomašniškega blagoslova po novomašniku č. g. Rudiju Safranu.

V nedeljo, dne 13. septembra, je zadnji veliki cerkveni shod na Žihpoljah. Spored je sledeči: od 6. ure naprej je priložnost za sv. spoved pri treh spovednikih. Ob 7., 8. in 9. uri so božje službe vedno s kratko pridigo. Ob 10. uri je slavnostna romarska pridiga in slovesna asistiranja sv. maša. Po vsaki božji službi bo delil č. g. novomašnik Rudi Safran novomašniški blagoslov.

Popoldne ob pol 3. uri ima č. g. novomašnik Rudi Safran kratek nagovor, nato bodo slovesne litanije Mariji na čast.

Verniki od blizu in daleč prav prisrčno vabljeni na še vedno sončne Žihpolje!

V Št. Rupertu bo tečaj za vkuhanje!

Drage žene in dekleta!

Mnoge izmed Vas vršite lepo nalogo — pripravljate svojim dragim vsakdanjo hrano. Kako lahko Vam je prav v tem letnem času pripravljati raznovrstno, zdravo in okusno hrano, ker Vam vrt in sadovnjak nudita toliko sveže zelenjave in sončnega sadja. Huda zima pa bo zaklenila vrata v zakladnice Vaših vrtov. In kaj tedaj? — Zelo enolična in zato nezdrava bo Vaša hrana, če si ne boste že zdaj Vaše shrambe napolnile z vkuhano zelenjavo in sadjem. Dobro in skrbne gospodinje med Vami bodo to storile, saj bodo tako lahko marsikdaj pozimi razveselile svoje drage.

Če pa katera izmed Vas še ne zna shraniti sadja in zelenjave za zimo, pa naj pride v tridnevni tečaj za vkuhanje

sadja in zelenjave, ki ga priredi „Narodna šola“ v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Tečaj se prične v četrtek, dne 10. sept. 1953, in traja do nedelje. V nedeljo, 13. sept., pa bo razstava vkuhanih izdelkov, dopoldne duhovna obnova, h kateri ste vabljeni vse nekdanje gojenke, tudi tiste, ki se tega tečaja ne boste udeležile. — Popoldne je prireditev v telovadnici.

Oskrba v tečaju bo stala dnevno 10.— S. Prijavite se za tečaj čimprej, osebno ali pismeno. Prednost imajo nekdanje gojenke, zlasti letošnje. Prijavijo se pa lahko tudi negojenke, a če ne bi bilo za nje dovolj prostora, bomo to pravočasno sporočili.

Iskren pozdrav in na veselo svidenje!
VODSTVO ŠOLE

Nekdanje šentruperške gojenke

prav lepo vabimo

na razstavo in prireditev, ki ju bomo priredile v nedeljo, dne 13. sept. 1953. ob zaključku tridnevnega tečaja za vkuhanje sadja in zelenjave v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Razstavljeno bo raznovrstno vkuhano sadje in zelenjava. Razstava bo odprta ves dan. Prireditev pa bo v telovadnici ob 3. uri popoldne s sledečim sporedom:

1. Naša pesem
2. Na vasi pod oknom
3. Nastop šentjakovskih gojenk
4. Raj
5. Govor
6. Gojenka, simbolična igra v 5 slikah

Prisrčno vabljeni vsi od blizu in daleč, zlasti vsa mladina. Pridite v lepem številu od blizu in daleč, da se po vselem svidenju zopet skupno naučimo strokovnih in kulturnih lepot. Tudi za okrepčilo bo poskrbljeno.

Bilo je mnogo starih znancev, le kdaj pa kdaj je bil kak novinec, o drugem pa je kmet razlagal, kam je šel, kam ga je prodal ali zamenjal. Belček je stal na nasprotnem koncu. Čurvaj je sicer sporočil ritmojstru, kakšna žival je na koncu vrste, toda ta je samo nekaj zagodel v huzarsko navite brke in započil svoje ostre oči v najbližje konje. Redko je naročil kateremu konju stopiti iz vrste in teči naokoli ter se pokazati navodu. Belčku je to čakanje presedalo, nepotrpežljivo je grebel sipki, grobi pesek in grizel uzdo, da so mu pene padale iz ust. Končno je prišla vrsta tudi nanj.

Ko so ga častniki zagledali, jim je zastala sapa.

Belček je stal v vsej krasoti, opravljen kakor ženin. Njegova koža je bila nenavadno nežna, dlaka kratka in ni bil bel, temveč skoraj rožnat — tako so se bele dlake mešale s črnimi. Grivo je imel z rumeno slamo umetno prepletano in dolge kite so mu visele na ravnem čelu med bistrimi očmi in po močnem, kakor iz marmorja izklesanem vratu. Lepo zrasel rep mu je napolnjevala gosta, čista, črna žima, tako dolga, da jo je Belček skoraj po zemlji za seboj vlekel. Noge so od kopita do kolena sama kost in koža

— tenke in suhe kakor pri jelenu. Na njih se jasno pozna vsak člen, vsaka kita in žila.

„Od kod pa se je vzela ta plemenita žival? Kakšnega plemena je?“

„To je arabec — pol arabca prav gotovo,“ je takoj uganil ritmojster. Hodil je z velikim spoštovanjem in začudenjem okoli konja in kazal na njegovo dlako, rep in grivo.

„Po postavi in obliki je berber,“ je trdil živinozdravnik.

„Ima izrazito glavo kakor ščuka. Če ne bi

Foto Film

FOTOTRGOVINA
HUBERT WANDERER
CELOVEC-KLAGENFURT, DOMGASSE 4
Telefon 39-6-92

SELE

V nedeljo, 23. avgusta je zgodaj zjutraj trobljenje motornih koles in avtov naznanjalo, da se vrši dirka teh vozil. Silno naglico so švigali motoristi mimo nas in paziti smo morali, da smo grede pravočasno stopili s ceste v stran. Iz Celovca do Sel so dirkači rabili le pol ure, torej zelo malo, če upoštevamo, da se cesta precej dviga in je močno vijugasta. Naši predniki so z vozom in peš do Celovca rabili po 5 do 6 ur, zdaj pa na motornem kolesu pridirjaš že v 30 do 40 minutah.

Večina od nas pa se seveda raje vozi počasneje in varneje z avtobusom. Kako ugodno je zdaj, da v nujnih slučajih bolniki rešilni avto bolnika hitro spravi v bolnico.

HARDY KNORP
AUTOBREIHE

Obiščite na pliberškem
sejmu našo razstavo
traktorjev

NIEMIEZ & RIEPL
kmetijski stroji in popravilnica
VELIKOVEC — VÖLKERMARKT

Zadnje čase je moralo več malih in odraslih Selanov iskati tam zdravja. Posebno nas veseli, da se je po dobro prestani operaciji želodca vrnil domov naš spoštovani Franc Roblek, pd. Pušlec. Želimo dobremu družinskemu očetu in skrbnemu gospodarju, da si doma zdravje do dobrega utrdi.

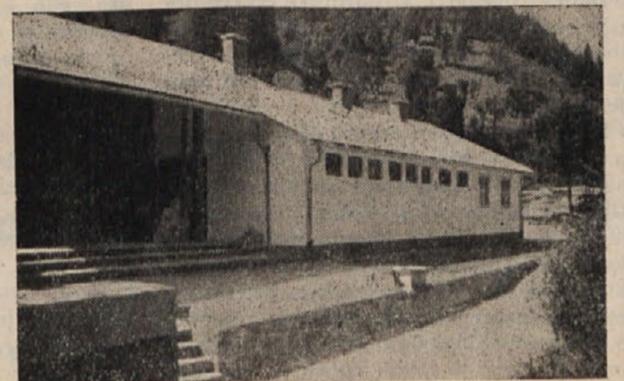
V soboto 22. avgusta je z avtobusom pripelo iz Glinj okoli 30 romarjev s svojim župnikom. Deževalo je nepretrgoma, ko so od Trkla počasi stopali po bregu k božjepotni cerkvi na Sedlcu, pa tudi na povratku jih je močilo. Kljub temu so kazali vedre obraze, saj so se zavedali, da so duhovne koristi tem bogatejše, čim večje so žrtve. Onim, ki so romali na Sedlce naslednji dan, pa je bilo vreme bolj naklonjeno. Prisrčno pobožno so se udeležili obeh sv. maš in pranganja. Zvonovi so prijazno zvonili, pomnoženi pevski zbor je lepo prepeloval, a tudi ljudsko petje se je mogočno glasilo. Lakoto smo si navrh utešili z golažem, alkohola pa nismo točili in ga tudi prav nič nismo pogrešali.

KROZNE žage in žage za rezanje hlodov, kroglični ležaji — Ograje za pašnike (Weidzaun) — trosilci hlevskega in umetnega gnoja — sejalniki

JOHAN LOMŠEK
ZAGORJE — ŠT. LIPŠ, P. EBERNDORF
Zahtevajte brezplačne cenike — Ugodni plačilni pogoji. — Prodajam tudi na obroke

Nova šola za občino Sele
na Kotu

(Poročilo na 5. strani)

Nova šola za občino Sele na Kotu

Veseli smo, ko moremo poročati, da smo v slovenskem delu Koroške spet dobili novo šolsko poslopje, ki bo v kratkem tudi blagoslovljeno. „Naš tednik“ želi svojim bralcem sporočiti pravočasno zlasti novice iz domačih krajev. K tem novicam pa spadajo gotovo tudi gradnje novih poslopij in še prav posebej šolskih poslopij. Zato hočemo svojim bralcem napisati tudi kratko poročilo o novem šolskem poslopiju na Kotu v Selah.

Pri tem opisu moramo s pohvalo omeniti predvsem občinsko zastopstvo v Selah, ki se je res skrbno prizadevalo, da bi otrokom skrajšalo pot v šolo. Pri tem moramo še posebej s pohvalo omeniti, da so zlasti naši slovenski zastopniki v občinskem odboru skupaj z ostalimi odborniki poizkušali dobiti čim več denarnih sredstev, da bi tako omogočili novo šolsko poslopje. Ko so bila denarna sredstva zagotovljena in načrti izdelani, je občinski odbor oddal dela podjetjem, ki so šolsko poslopje res solidno in skrbno izdelala.

V naslednjem poročilu so v glavnem omenjena podjetja, ki so prevzela in izgotovila dela pri novi šoli. Iz slike pa bodo mogli bralci razvideti, kako nova šola izgleda. Ko bodo otroci imeli bližje v šolo in ko bodo zato tudi več pridobili na znanju, naj bi se izkazali volivci občine Sele s tem, da bodo pri prihodnjih občinskih volitvah v čim večjem številu z glasovnico izrazili zaupanje svojim slovenskim odbornikom v občinskem odboru. S tem bodo samo poudarili najprej, da so slovenski odborniki v občinskem odboru svoje volivce dobro zastopali, obenem pa jim bodo izrazili zaupanje, da jih slovenski odborniki v občinskem odboru tudi za naprej v čim večjem številu zastopajo.

V lanskim jeseni, dne 20. septembra, je začelo podjetje Steinthaler iz Celovca z gradbenimi deli nove šole v Zg. Kotu nad Selami in v dveh mesecih, to

je do 20. novembra, je bila surova stavba šole že gotova. Povprečno je delalo 15 delavcev pod vodstvom gradbenega polirja Kurnbratha Jožefa. Gradbeno vodstvo samo pa je imel ing. Steinthaler jun. Načrte za novo šolo je izdelal oddelek za občine pri koroški deželni vladi.

Tesarska dela je prevzelo in izvršilo tesarsko podjetje Peter Walder iz Celovca, Türkgasse 1. Pri izvedbi teh del je bilo zaposlenih skupno 12 delavcev pod vodstvom tesarskega polirja. V rekordnem času petih dni je bil postavljen v celoti strešni stol in vse nadaljnje potrebno tesarsko delo so dovršili štirje delavci v petih nadaljnjih dneh. Pri tem so porabili skupno 30 m³ desk in 10 m³ tesanega lesa z vsem potrebnim železjem, okovi in drugim veznim materialom.

Delavci so stanovali v gostilni Male in so bili z vso oskrbo zelo zadovoljni. Lastnik gostilne je skrbel, da delavcem ni ničesar manjkalo, pa tudi občinska uprava je skrbela, da so mogli delavci čim hitreje in točneje izvršiti vse delo. Zaradi slabega vremena je bil sicer dovoz materiala zelo otežkočen, vendar pa je skupno in vzajemno delo vseh podjetij, ki so prevzela izvedbo gradbe nove šole, omogočilo, da tudi slabo vreme ni moglo vplivati na zakasnitev dela in na solidno kakovost dela.

Krovska dela je prevzelo že splošno dobro znano podjetje Josef Mayerbrugger iz Celovca. Pri svojem delu je porabilo podjetje 7.500 komadov eternitnih ploščih svetlo-sive barve in velikosti 40 x 30 cm. Te eternitne ploščice so izredno odporne, se ne lomijo in ne drobijo ter so dolgotrajne. Pri tem ima omenjeno podjetje že izredno veliko število najboljših izkušenj. Saj je izvršilo podjetje n. pr. kritje streh z omenjenim materialom, to je z eternitnimi ploščicami, pri številnih cerkvah po vsem Koroškem. Vse krovske delo je izvršilo pri šoli v Zg. Kotu pet delavcev v štirih dneh. Delavci so stanovali v gostilni Falle, kjer so bili z vso oskrbo seveda tudi popolnoma zadovoljni in so se v tem gorskem kraju dobro počutili.

Ko že omenjamo eternitne strešne ploščice, naj omenimo še eternitne ploščice za oblogo sten, tla, pohištva itd. Tudi te ploščice dobavlja podjetje Mayerbrugger iz Celovca.

Zdravstveno-tehnične naprave je uredilo podjetje Hans Harlander u. Söhne iz Celovca. Ta naprava ima med drugim prhe, za katere se voda ugreva v posebni napravi. Nadalje so moderne ureditve za izplakovanje klosetov in umivalnice. — V učiteljskem stanovanju je uredilo to podjetje kopalnico in v kuhinji umivalnik z odtokom. Vse te naprave so urejene točno, solidno in vzorno ter izredno skrbno.

Slikarska dela je izvedlo podjetje Simon Puschnig iz Celovca. Barvni ton in izvedba teh del sta iz-

redno posrečena. To podjetje je znano kot eno najboljših zadevnih podjetij v Celovcu in dobiva zato v veliki meri naročila tudi pri zasebnikih. Uporabljeni material je bil izbran dober in moremo občini samo čestitati, da je oddala slikarska dela podjetju Puschnig.

Mizarska dela je v splošno zadovoljstvo opravila tvrdka Otto Pichler iz Žihpolj — Maria Rain. Mnogo je bilo treba vestnega in natančno preračunanega dela. Okna morajo biti praktična in obenem okusna, trdna in zapahnjena, da bo mladina predvsem v mrzlih zimskih ter deževnih in viharjih dnevih varna pred zunanjimi vplivi. Treba je bilo postaviti trden pod, treba je bilo izvršiti še mnogo drugih večjih ali manjših del. Vse to je z gledno in v dogovorjenem času izvršila zgoraj omenjena tvrdka, katero moremo vsakomur in povsod priporočiti.

Steklarsko podjetje Josef Kitz jun. Celovec, Predil Strasse 1, se ni ustrašilo dolge poti in težavnih transportov. Dobavilo je in montiralo šipe in vse drugo, kar zadeva steklarsko stroko. Mlado in nadvse simpatično podjetje je dokazalo že večkrat svojo zmožljivost.

Ključavničar Bauer. Vetrinj pri Celovcu je z veseljem prevzel vsa k novi šoli potrebna ključavničarska dela in jih tudi strokovno in vestno izvršil. Priporoča se za nova naročila.

Velike važnosti je seveda tudi v zimskih dnevih, da so učilniške sobe prijetno tople, da se mladina, ki mora včasih daleč po snegu in mrazu v šolo, tam najprej ogreje in more potem nemoteno slediti pouku. K temu pomagajo samo dobre, zanesljive peči in te postavlja ugledna domača obrtniška tvrdka Huss iz Borovelj. Sedaj še ni tako nujno, toda predno nastopi mraz, bodo peči stale preizkušene in pripravljene ogreti mrzle noske in noge. Trdno priporočamo v nadaljnja naročila.

Električne inštalacije je prevzelo podjetje Dipl.-Ing. Helmut Hawlitschek, prav tako iz Borovelj. Montiral je vse potrebno, kajti svetloba je prav tako eden izmed glavnih pogojev za hitro učenje. Sicer nova šola še nima priključnega električnega toka, toda vse je pripravljeno in kakor so gospodje občinski možje sklenili, bo do priključitve v kratkem prišlo. Podjetje Hawlitschek je naročila izvedlo z najboljšim sodobnim materialom, vestno in

zajamčeno solidno. Se prav tako priporoča za nadaljnja naročila v svoji stroki.

Tvrdka Büttinghaus, stavbna gradiva na veliko, obloge in oploščenje v Beljaku je v umivalnicah in straniščih postavila pisano-vzorčasta in praktična votličasta Terrazzo tla. Te v celoti gladke obloge so zelo čedne in higijenične. Vse dokazuje strokovno in vestno delo domačega specialnega podjetja Büttinghaus, Beljak.

Büttinghaus
FLIESEN-PLATTEN;
Terrazzo - Steinholz-
VERLEGUNGEN.
Baumaterialien
VILLACH
Klagenfurterstr. 3
Telefon: 44-32

JOSEF KITZ jun.
steklarsko podjetje

Celovec — Klagenfurt, Predilstrasse 1
(Kanaltaler Siedlung). Telefon 17-27

KLJUČAVNIČARSKO PODJETJE

Bauer

VIKTRING — Vetrinj pri Celovcu

DIPL.-ING.

HELMUT HAWLITSCHKEK

Elektrotehnično podjetje Elektrounternehmen

Borovlje, Klagenfurter Strasse 30. Tel. 298 Ferlach, Klagenfurter Strasse 30. Tel. 298

Pečarska dela Hafnerarbeiten
je izvršila tvrdka durchgeführt von der Firma

HUSS

BOROVLJE FERLACH

Inštaliranje peči, štedilnikov. - Oploščenje Installationen von Öfen, Herden. - Verfließungen

HANS HARLANDER u. SÖHNE Centralne kurjave

Celovec-Klagenfurt - Poreče-Pörschach Vodovodi
Sanitarne naprave

Slikarska in pleskarska dela

JE IZVRŠILA TVRDKA

Simon Puschnig

CELOVEC — KLAGENFURT, St.-Veiter Ring 17-II

Priporočamo se za vsa v stroko padajoča dela

OTTO PICHLER

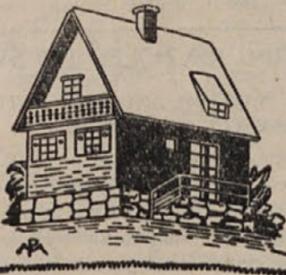
ZIHPOLJE Stavbeno in pohištveno mizarstvo

Bau- u. Möbeltischlerei

MARIA RAIN

MESTNI TESARSKI MOJSTER

Peter Walder

se priporoča za vsa

tesarska dela, naselbinske lesene hiše, ogrodja iz tramov, ostrejša itd. po najnižjih cenah

Prevzamem okrogli les od 3 do 10 metrov dolžine in od 16 centimetrov debeline proti takojšnjemu plačilu ali zamenjavi za leseno hišo. Pojasnila in nasveti v pisarni v Celovcu, St. Ruprecht, Türkgasse 1, Telefon 12-70.

STAVBENO PODJETJE

ADAM STEINTHALER

CELOVEC - KLAGENFURT-WEST, FLEDERMAUSGASSE 7

NAČRTOVANJE ZA VSA V STROKO SPADAJOČA DELA

JOSEF MAYERBRUGGER

MOJSTER ZA KRITJE Z OPEKO IN SKRILJEM

Celovec-Klagenfurt-West, Prinz-Eugen-Str. 3, tel. 42-76

Lasten kamnolom

Izvedba vseh strešnih del za cehve, stolpe in gradove

Eternit v stari preizkušeni kakovosti in v vseh zaželenih izvedbah

Mladini v resen pomislek

Če gledamo današnjo mladino, imamo občutek, kot bi živel velik del mladine samo radi tega, ker pač mora živeti. Ne zanima jo, kaj je bilo včeraj in kaj bo jutri, glavno, da preživi današnji dan srečno in zadovoljno. Zanima jo samo še film, pa če bi bil še tako slab, obiskuje vse veselice in razne zabave. Za svoj poklic se večina zmeni samo še v toliko, v kolikor je ta potreben za njihovo eksistenco in življenje. Veliki večini manjka pravega veselja in ljubezni do dela, česa lepega, kar ostane trajno in kar daje pečat značaju mladega človeka. Na tem trpi velik del naše mladine (še slabše je po nemških krajih). Za kako kulturno stvar, igro, lepo pesem ali kaj podobnega, se sploh ne znajo navdušiti. Ker si doma ob lepi in koristni knjigi ne poiščejo veselja, jim je takoj dolg čas. Grede v gostilno, kjer v družbi zabijejo dneve in noči. Če jih ob takih in sličnih prilikah opazuješ, vidiš, da kljub zunanjemu veselju in nasmejanemu obrazu notranje in duševno niso zadovoljni. Sami pridejo včasih do zaključka, da jim nekaj manjka, toda ne vedo, česa? Postali so plitvi in lahkomišelnji.

Iz lahkomišelnne mladine še nikdar ni bilo pozneje kaj prida. Če se človek v mladosti ne navadi na resno življenje, ga ne bo nobena stvar zanimala, bo tudi v poznejšem življenju raztresen, površen, lahkoživ, brez vztrajnosti in močne volje. Lahkomiselna mladina je podobna pomladnemu metulju, ki leta v sončnih žarkih od cveta do cveta, a ko potegne mrzel veter, pade onemogel s strtimi krili na tla.

Vsi veliki možje, ki so se odlikovali na raznih področjih umetnosti, v različnih strokah gospodarstva, politike, kulture itd., so bili resnega značaja; lahkomišljen in samo zabavam vdan človek človeštvu še nikdar ni koristil, ker je nesposoben za kaj resnega in idealnega.

Vzemimo torej življenje tako, kakršno v resnici je. Postavimo si lepše cilje, stremimo za višjimi ideali. Zanimajmo se bolj za prosvetno-kulturno življenje. V prihodnjih tednih se bodo zopet odprla vrata prosvetnih dvoran. Tu se bo spet igralo, pelo in delalo. Obiskujmo sestanke in koristna predavanja prosvetnih društev in kulturnih ustanov, kajti tu bomo gotovo zadobili notranji mir, zadovoljstvo in se bomo lahko prijetno zabavali.

Zato, draga mladina, ponesimo misli in upanje o lepem kulturnem delu svojim že duševno utrujenim prijateljem na delavna mesta, kjer se trudijo, toda večkrat ne vedo zakaj.

Prinesimo mladim ljudem ljubezen. O ljubezni se dandanes toliko govori, v življenju jo pa tako malo upoštevamo, še manj pa doživljamo. Prijateljstvo je nekaj lepega, prinese pa jim moramo več: pravo in pristno ljubezen, ki se upre, če se dela krivica, ljubezen, ki se samo zastavi, ki hoče dan za dnem drugemu pomagati. Kmečka in delavska mladina! Vaše geslo naj bo: prineseš vero, upanje in ljubezen!

Najprej goreti, potem svetiti! Tako se je poudarilo pred kratkim na nekem mladinskem zborovanju, kar je tudi resnica. Že večkrat se je zbralo veliko ljudi na kakšnem zborovanju ali manifestaciji, potem pa so šli spet narazen in vse je ostalo pri starem, naredilo se nič ni. Od samega navdušenja so pozabili na delo. Od česa pa pride to, se boste vprašali? To je od tega, ker srca niso gorela in niso bili prepričana do skrajnosti. Zato vprašanje: Gorijo vaša srca, da si boste mogli duševno osvojiti tovarne in kmetije?

Zato se ob naših kulturnih sestankih ne bomo razšli, dokler naša srca notranje ne bodo vsa plamenela v pripravljenosti zastaviti vse svoje sile v blagor sodelavcev in rešitvi mladine, ki je zašla na kriva pota. Če gorimo iz ljubezni do vzgoje in rešitve naše mlade Korošice, potem je naša naloga in dolžnost, da svetimo v temo današnjih dni in da temo preženemo.

ŠPORT

NEKAJ IZ NOGOMETNEGA SVETA:

V koroško-salzburski ligi, takimenovani „Tauern“ ligi (po Visokih Turah, ki vežejo obe deželi) tekmuje po šest koroških in salzburskih moštev za naslov prvaka obeh dežel. Ta prvak (lani je bila to Austria-Salzburg) ima pravico po uspešnih izločilnih tekmah s prvaki iz ostalih dežel priti v najvišjo državno ligo, takimenovano A ligo, v kateri so najboljša moštva iz vse Avstrije. Koroškemu klubu do sedaj še nobenemu ni uspelo priti v to visoko družbo.

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Fran Levstik

Fran Levstik se je rodil leta 1831 v Spodnjih Retjah pri Velikih Laščah. V gimnazijo je hodil v Ljubljano. Čista in bogata velikolaška govorica in velika ljubezen do domačih krajev in ljudi je bil najdragocenejši zaklad, ki ga je vzel mladi Levstik s seboj, ko je odšel v Ljubljano.

Na gimnaziji se je začel Levstik razvijati kot pesnik. Tedaj je pesnil: Opomin k veseljju, Prvi pomladni bučelici, Vile, Povodna deklica.

Gimnazijske mature ni dovršil. Postal je domači učitelj pri raznih bogatih rodbinah.

„ODPRTE SRCE IN ODPRTE ROKE IMEJ ZA TRPEČEGA BRATA“.

Gregorčič.

Leta 1885 je Levstik hudo obolevljal na živcih in je bil v nevarnosti, da mu otemni um. V hudih duševnih mukah je preživel zadnja leta in spravljen z Bogom in ljudmi je leta 1887 umrl. Pokopan je v grobnici „Pisateljskega društva“ v Ljubljani pri Sv. Krištofu.

Moj studenček

Moj studenček blizu doma
žubori iz tesnih skal;
rad še moj spomin tja roma,
kjer sem se nekoč igral.

Voda je kristalno čista,
da se v soncu kar iskri,
skoraj topla je pozimi,
a poleti ledeni.

Gonil mi je tri kolesa,
ki jih je moj mlin imel;
revček pa je bil brez kamnov
in zato ni nikdar mlet.

Zarja si je tu oprala
vsako jutro prvi svit;
mavrica je tod hodila,
ko je šla vodico pit.

Iz vasi drži do vrelca
najbolj uglajena pot;
vse poletje vabi senca
v svoj prijetni gorski kot.

Limbarski

Vsa nogometna tekmovanja za prvenstvo so razdeljena v dve polovici: jesensko in spomladansko. Prvak je tisto moštvo, ki ima ob koncu tekmovanja največ točk. Zmaga v posamezni tekmi šteje 2 točki, neodločen izid za vsako moštvo po 1 točko. Vsak mladi čitatelj bo seveda vedel, da zmaga tisto moštvo, ki zabije nasprotniku več golov.

Prav radi tega, ker ima prvak Tauern-lige možnost napredovanja v odličnejšo družbo, imajo ta tekmovanja posebno privlačnost. Tekme, ki obetajo biti zanimive, pritegnejo tudi po 2-3 tisoč gledalcev. Slednji nogometni klubi tekmujejo v tej ligi: Austria-Celovec, KAC-Celovec, ASK-Celovec, SV. ST. Veit, VSV-Beljak, WSV Radenthein, FC Salzburg, Salzburger AK, Hallein, Bürmoos, Bischofshofen, Saalfelden.

Danes smo povedali nekaj o Tauern-ligi za tiste, ki so že kdaj breali žogo, pa jih tudi tako čtivo utegne zanimati.

NEKAJ ŠPORTNIH NOVIC

V Celovcu je bil velik jahalni turnir, ki so se ga udeležili domači, dunajski, graški in angleški jahalci.

V Porečah so bila teniška tekmovanja, katera je gledalo okrog 1500 ljudi. Tekmovali so domačini, Dunajčani, Nemci in Jugoslovani. Prvi je bil Nemeč v. Cramm, drugi Jugoslovčan Branovič, tretji Dunajčan Redl (ta je brez ene roke, pa je kljub temu eden najboljših avstrijskih igralcev).

V Ljubljani so bile kolesarske tekme med Celovcem in Ljubljano. Zmagali so Celovčani. Pred enim mesecem je bilo isto tekmovanje v Celovcu, kjer pa so zmagali Ljubljanci.

Norveška je premagala Finsko v nogometu s 6:1. V Švici so bile kolesarske tekme za svetovno prvenstvo poklicnih dirkačev. Zmagal je Italijan Fausto Coppi, ki je 270 km prevozil v 7 urah in 40 minutah.

MLADINA PIŠE:

Pismo iz Švice

Po dolgem času se slovenske Korošice iz Švice zopet oglašamo in pošiljamo vsem naročnikom „Našega tednika“ lepe pozdrave. Minilo je že leto dni in nekaj mesecev, odkar smo s solznimi očmi zapustile svojo domovino in šle po svetu za tujim kruhom. Kljub temu, da smo v tujini, se materinega jezika ne sramujemo, kajti vedno še gori v naših srcih ljubezen do naših ljubih mamic. Zavedamo se, da so nam vse in zato jih vemo tudi spoštovati. Slovenska mati nas je rodila in vzgojila. Prvi naš klic je bil „mama“, naj bi to besedo spoštovale do konca naših dni! Zato lahko z mirno vestjo zakličemo v svet: zlate so naše prave slovenske in verne matere. Če bomo me znale spoštovati svoje matere, bomo tudi same pozneje enkrat žele spoštovanje in ljubezen od svojih otrok. Naj živi naš slovenski rod, ki ne bo izumrl nikoli, dokler bomo imeli dobre in zavedne matere. Naj pride v življenju čez nas kar hoče, za domovino smo rade pripravljene prenašati vse žrtve in križe.

Zahvaljujemo se tudi za redno pošiljanje „Našega tednika“, katerega sprejemem vsako soboto. Takoj zvečer se vsedem k branju, tako da list v nedeljo že lahko dobijo moje prijateljice. Zanimajo nas predvsem novice iz naših domačih krajev. Kar nas obiskuje „Tednik“, imamo občutek kot bi dnevi veliko hitreje minevali, celo se nam zdi, kot bi se tujina spremenila v domovino.

Toda ne prihaja samo „Tednik“ k nam, tudi obiske dobimo tu pa tam. Še ni tako dolgo, kar so nas obiskali Pavle Rožman. Zelo smo jih bile vesele, tako da so nam od samega veselja igrale solze v obeh. Po dolgem letu smo se spet enkrat lahko pogovorile z domačim človekom. Povedali so nam vse domače novice in smo se lepo po domače razgovarjali. Z nami vred so se veselile tudi švicarske gospodinje in gospodarji tega obiska. Kdor pozna g. Pavleja, ve, kako lepe in dobre torte zna peči. Svojo znanost so morali g. Rožman pokazati tudi švicarskim gospodinjam, ki so kar strmele, ko so videle koroško torto. Tudi nas so čisto drugače gledale, ko so videle, da so Korošci tudi česa zmožni. Prehitro so minili dnevi obiska in g. Rožman so se odpeljali nazaj v lepo Globasnico.

Tudi me dekleta smo bile že enkrat doma na dopustu, odkar smo v Švici, seveda samo za nekaj dni. Pa saj med domačimi tako hitro minevajo dnevi. Takrat smo spet izrabile priliko in si ogledale nekaj slovenskih iger, katere nam ležijo tako pri srcu, ker smo pač večkrat tudi same nastopale na odru. Po igrah in lepi domači slovenski pesmi nas pa res večkrat obide domotožje.

Povedati moramo našim prijateljicam v domovini, da delamo tudi izlete. Dne 26. julija in dne 2. avgusta, smo se dekleta podale na švicarske planine, in sicer na Pfüli in Rothorn. Pot je bila dolga, težka in precej strma. V gorskih višinah ob svežem zraku pa človek na vse muke pozabi. Na dan sv. Ane smo se spominjale Vas vseh, dragi Podjuncani, ki ste romali po stari navadi na Vašo rožnato planino Peco. V duhu smo si lahko predstavljale vesele unice, polne humorja Globaščanov, Večanov, Štebjanov, Šmihelčanov in drugih, kakor se že vsi imenujejo tam ob Matjaževi gori. Rade bi bile tudi me med Vami kakor prejšnja leta, toda usoda nam ni dopustila.

Mislil, da ste tudi Vi imeli tako lepo vreme kot pa mi. Razgled smo imele krasen na vse kraje in pod nami se je razprostirala dolina, prav tako kot bi bili na Peci. Gotovo nam bosta ostala lepo preživeta dneva na švicarskih gorah v trajnem spominu. Za danes bomo nehale, ko se spet kaj nabere in spet izvemo kaj novega, se bomo pa spet oglasile. Še enkrat pozdravljamo vse Podjuncane, zlasti pa drage starše, brate, sestre in vas, g. urednik. Poseben pozdrav velja tudi našim prijateljicam in prijateljem in v našem imenu zapojte: „Prav lepa je trnovska fara“, „Domovina mili kraj“, „Kot ptičica sem pevala“ in „Zleti, zleti, lastovka, v moj rojstni dom.“

Slovenska dekleta izpod Pece:
(N.K., S.P., G.J., T.J.)

Ako vlečeš očeta do praga, te bodo tvoji otroci čez prag.

Ako nimaš tadla (napake), se pojdi ženit, pa jih boš takoj dosti imel.

Ako hočeš pohvaljen bit, moraš umreti.

Slovo od mladosti

Dni mojih lepša polovica kmalu,
mladosti leta, kmalu ste minule;
rodile ve ste meni cvetja malo,
še tega rožice so se koj osule.

Le redko upa sonce je sijalo,
viharjev jeze so pogosto rjule.
Mladost! Vendar po tvoji temni zarji
srce bridko vzdihuje: Bog te obvarji!

Fr. Prešeren

RAZLAGA. Pesnik se poslavlja od mladosti. Dni mojih lepša polovica — Prešeren je napisal to pesem, ko je bil star 30 let. Mladost mu je dala malo sreče in veselja, cvetja; a še, kar je bilo, je trajalo le malo časa, rožice so se koj osule. Mladost mu ni prinesla veliko upov za bodočnost. Le redko upa sonce je sijalo, pač pa je doživel mnogo brikosti in prebil veliko bojov, viharjev jeze so pogosto rjule. Kljub temu pa se pesnik težko loči od mladosti in ji kliče: Bog te obvarji

Naše prireditve

VABILO

Farna mladina v št. Janžu v Rožu priredi v nedeljo, dne 6. septembra 1953, v Tišlarjevi dvorani igro „IZGUBLJENI RAJ“! — Začetek ob pol 3. uri popoldne.

SKRIVALNICA

Vrnil se je princ iz tujine, da bi obiskal princesko. Ko ga je opazila, se je brž skrila, da bi svojo ljubeza presenetila. Pa jo poiščite na sliki.

Rešitev.

Ce sliko obrnete, najdete princesko ob levem robu.

KULTURNI RAZGLED PO SVETU

UMRL JE NAJVEČJI ANGLEŠKI KATOLISKI PISATELJ, HILAIRE BELLOC

Pred dobrim mesecem je na franciški kliniki blizu Londona umrl angleški pisatelj Hilaire Belloc. Z njim so izgubili Angleži velikega katolika, enega svojih najsijajnejših duhov, katerega umetniško poslanstvo so v najplemenitejšem smislu vodili ideali katolicizma. Ves je živel v pripravljanju dobe, ko bo vera zopet stopila v srce Evrope.

NOVE KATAKOMBE

Papeška komisija za arheologijo je odkrila nove katakombe in sicer na Via Appia Antica. Gre za grobišče krščanskih družin, kamor so te pokopovale svoje umrle. Nove katakombe se bodo imenoval: „Katakombe sv. Križa“.

ZBIRKA REGISTRIRANIH GOVOROV IN SPOMINSKIH SVEČANOSTI

Radijska postaja New York City-ja je podarila Brooklynški javni knjižnici zbirko registracij največjih govorov, svečanosti in drugih velikih dogodkov, ki so se pripetili v zadnjih 20 letih, seveda v Ameriki. Gre za 3.000 do 5.000 registracij na gramofonskih ploščah, ki bodo odslej na razpolago javnosti. Med govori so razni govori predsednika Eisenhowerja, Winstona Churchilla, generala Mac Arthura in bivših predsednikov Roosevelta in Trumana.

MADŽARSKI PLESALCI V NEW YORKU

Dva madžarska plesalca, ki sta pobegnila preko železne zavese v juniju, sta pred kratkim sklenila devetletno pogodbo za nastope v New Yorku. Sta to Nora Kovach in Istavan Rab, ki sta bila vodilna baletna plesalca budimpeštanske opere. Oba sta pobegnila iz vzhodnega Berlina nekaj minut, predno bi morala nastopiti na odru tamkajšnje državne opere.

URE
v največji izbiri

na trgu

ob priliki pliberškega sejma
Urarna Hans Schmid

Pliberk, Kumeschg. 22
Celovec, Heuplatz

NAKIT
novost „ELOXAN“

OBIŠČITE JESENSKI SEJEM V PLIBERKU 6. — 7. SEPTEMBRA 1953

Letošnji jesenski sejem v Pliberku je že 560. po vrstnem redu in predstavlja torej izredni jubilej, kakor ga more praznovati redko katero mesto. Tudi letos bodo — kakor vsako leto — opremili pliberški trgovci posebno lepo svoja izložbena okna in bodo

tako vabili kupce iz mesta in še posebej iz okolice. Med množico pliberških trgovcev bomo nekatere izbrali in jih bomo posebej omenili in priporočili našim bralcem.

Takoj ob prihodu v Pliberk na kolodvorski ce-

sti je krojaška delavnica krojaškega mojstra Blaža Opetnika. Vsem moremo priporočati, da to podjetje obiščete, ker bodo tam dobili bogato zalogo vzorcev najraznovrstnejšega blaga za obleke ter veliko izbiro srajc vseh vrst.

dati trgovine podjetja Traun. Pa tudi kmetijskih strojev v zalogi Johana Lomška v št. Lipšu naj si bralci ne pozabijo ogledati, kadarkoli bodo mislili na nakup kakega stroja v kmetijstvu ali gospodinjstvu. Pred nakupom naj si torej sicer vsak ogleda tudi razstavo na pliberškem sejmu, pred neposrednim nakupom pa naj se vsak zanima še pri onih

OBIŠČITE OB PLIBERŠKEM SEJMU **trgovsko hišo Herzele** (preje Magnet)

Največja izbira vseh vrst blaga za moške in damske obleke, konfekcija in specerija.

KOKS — DRVA — PREMOG

Franz Sagaischek

VELETRGOVINA S PREMOGOM

Celovec - Klagenfurt - Stauderhaus

V Pliberku ne bomo pozabili obiskati trgovske hiše Kraut, ki je zelo okusno opremljena in katere obisk ne bo nikdo obžaloval.

Izredno vestna postrežba v trgovski hiši Herzele bo vsakogar razveselila, izbira v tej trgovski hiši je izredno pestra in cene so zelo zmerne.

Obisk razstave na sejmu moramo vsakomur še posebej priporočati. Tam razstavlja podjetje Niemiez & Riepl iz Velikovca Steyr-tractorje; tam si more vsakdo ogledati tudi delovanje tega modernega stroja, ki je najboljši in najzvestejši pomočnik kmeta. Tega pomočnika naj bi vsakdo poznal, pa četudi si ga mogoče ne more dati takoj pripeljati k hiši. Bo pa vsaj videl uspešno delo tega modernega praktičnega kmetijskega stroja. Zato bo ta razstava imela prav gotovo zelo mnogo obiskovalcev.

Ko se bomo pri ogledovanju izložb in razstav že utrudili, bomo našli ugodno okrepčilo po zmereni ceni v vinotoču gostilne Breznik na sejmišču. Vsak bo po svojem okusu mogel tam dobiti in naročiti ter poskusiti ali dolnjeavstrijska ali južnoštajerska ali pa istrska vina.

Še mnogo drugega zanimivega bomo mogli videti na sejmišču pliberškega sejma, toda na nekaj moramo še posebej opozoriti. Pri nakupu kmetijskih strojev in koles si ne pozabite pred nakupom ogle-

Opetnik Blaž

PLIBERK — BLEIBURG

krojač za moške in ženske obleke — Velika zaloga cenene in najfinejšega blaga vseh vrst — Trgovina perila in pletenin.

trgovci kmetijskih strojev, ki oglašajo v našem listu. Tam boste dobili vse potrebne podatke in boste po potrebi mogli kupiti stroje po najugodnejših pogojih.

Trgovska hiša

KRAUT

PLIBERK — BLEIBURG

Dne 6. in 7. septembra ves dan odprta.

Ena najuglednejših tvrdk je trgovina z urami in zlatino Schmid Hans, Kumeschagge 22. Ura je za sodobnega človeka ena najpotrebnejših stvari, saj je točnost prav lepa čednost. Od navadnih kuhinjskih preko kakovostnih zapestnih ur do najboljših švicarskih jih je dovolj na izbiro. Lastna popravilnica deluje hitro in vestno. Mladi ljudje, ki stopajo v zakon, kupujejo pri Schmidu poročne prstane. Trgovina je podružnica istoimenovane trgovine urami v Celovcu na St. Veiter Strasse. Priporočamo za nakup vsakomur.

dro.

VELIKA IZBIRA

OBIŠČITE TOČILNICO VINA GOSTILNE **BREZNIK** NA PLIBERŠKEM SEJMU

ZMERNE CENE

PRIDITE NA TRADICIONALNI SEJEM dne 6. in 7. septembra v PLIBERK

Dr. Janko Tischler:

330 let „Grajske pivovarne“ (Schloßbräu) 725 let Pliberka — 560 let Pliberškega sejma

Letos v poletju je praznoval 700-letnico obstoja Velikovec, vendar pa se more ponašati Pliberk še s starejšo zgodovino.

Medtem pa ko se je Velikovec zaradi svoje ugodne prometne lege lahko hitro razvijal in je postal važno trgovsko središče z vsemi gospodarskimi prednostmi, so početki Pliberka bolj skromni. Mesto se je le polagoma razvijalo, hitrejši porast more zaznamovati le koncem 19. in v začetku 20. stoletja. V tem svojem porastu pa je bilo mesto leta 1920. odrezano od svoje širše okolice in se je moralo živeti zlasti v

ne današnje Libuče. Del Libuče je postal pozneje last samostana St. Jurij ob jezeru (St. Georgen am Längsee). Ta samostan je imel v 15. stoletju v Podjuni svoj urad, ki je upravljal posestva v Nonči vasi, v Dobu, Rikarji vasi, v Bukovju, Mali vasi, v Sinči vasi, Metlovi, Čirkovčah, Bidri vasi, na St. Danijelu in na Komlu.

Aribo je svoja posestva pozneje prodal grofom Heunburg, ki so ustanovitelji gradu v Pliberku in tudi trga Pliberk. Po zgodovinskih zapiskih je stal grad že leta 1228. Ime Pliberk pa je označevalo začetkoma

Iz zgodovinskih virov 13. stoletja je tudi razvidno, da so v tistem času še s trebljenjem gozda pridelovali plodno zemljo. Davek, ki je bil za to določen, so morali takrat plačevati oglejskemu patriarhu.

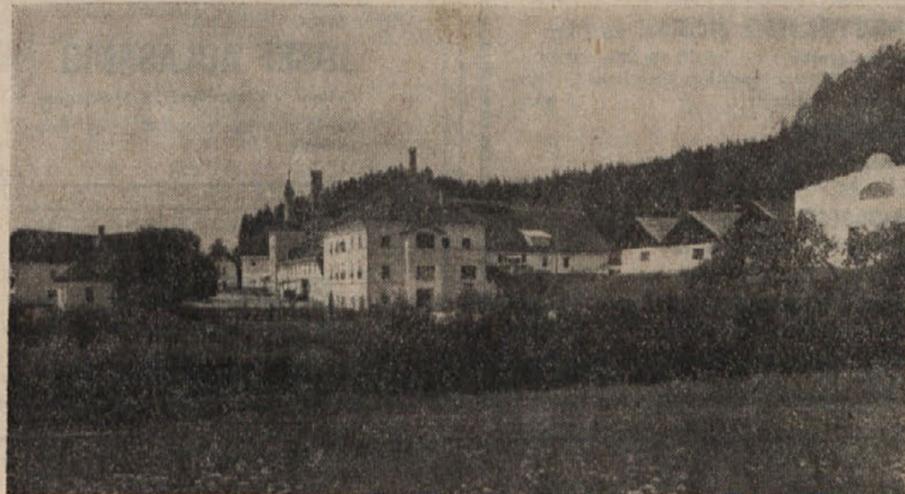
Že v začetku 14. stoletja je postal grad Pliberk z okolico last grofov Aufenstein, ki so imeli v tistem času po Koroškem veliko posestev, tako n. pr. v Pliberku, v Guštanjju, v okolici Mežice, v Črni in v današnji Železni Kapli.

V vseh omenjenih krajih so imeli grofje Aufenstein tudi sodno oblast. Vsa ta posestva so postala leta 1361 last vojvoda Rudolfa IV.

Iz zapiskov je nato razvidno, da so postali Pliberčani leta 1368 revolucionarji. V tistem času so zato 2 meseca oblegale grad Pliberk čete vojvoda Albrehta III. in Leopolda III. ter so prizadevale gradu in okolici veliko škodo. Da bi se mogel kraj spet gospodarsko opomoči, je postal takrat trg Pliberk mesto, kakor malo preje St. Vid na Glini. Z mestno pravico so bile združene takrat razne pravne in gospodarske predprave in prednosti.

Mestno upravo sta predstavljala v tistem času mestni sodnik in pa mestni svet. Po mestnem pravu pa so si bili takrat vsi meščani, ki so stanovali v mestu vsaj že eno leto, oproščeni mitnine in carine. Zato so mogli brez plačila carine uvažati in izvažati krušno žito, morali pa so seveda plačevati vso mestne pristojbine.

Dne 10. septembra leta 1393 so dobili pliberški meščani pravico, da so si vsako leto sami volili svojega mestnega sodnika,

gospodarskem oziru v skromne razmere ožje okolice.

Okrog leta 1000 je bil večji del pliberške okolice last briksenškega škofa Albaina, ki pa je odstopil del svojega posestva svojemu bratu, grofu Ariboju. V tej zvezi zasledimo takrat ime „Livpicdorf“. Po Lesiakovem dokazovanju so bili s tem mišlje-

samo grad ob gori, šele pozneje je dobila po njem ime vsa bližnja okolica. Izvir imena pa je gotovo po svinčeni rudi. Saj najdemo v starih zapiskih, da je bil svinčeni rudnik še leta 1706 pod bregom nasproti pliberškemu gradu. Tudi so začetki gospodarskega napredka kraja ravno v rudarstvu, zato je kraj pozneje postal trg.

ta pa je moral priseči zvestobo vojvodovemu namestniku v Pliberku. Istega leta, torej leta 1393, je dobil Pliberk pravico prirejati vsako leto letni sejem. Kot tržni dan je bil takrat določen praznik Marijinega vnebovzeta, torej dan 15. avgusta. Pravica letnega sejma je vsebovala tudi pravico, da je mogel vsakdo prodajati svoje blago brez plačila kakih pristojbin 14 dni pred sejmom in 14 dni po sejmu. Že leta 1428 je bil v Pliberku v zvezi s sejmom velik jesenski sejem. Pod cesarjem Maksimilijanom je bil preložen sejem na dan sv. Lenarta, dne 6. novembra. Šele pozneje so določili, da je sejem na prvo nedeljo v septembru in so ga imenovali šentiljski sejem. Leta 1807 so vpeljali še poseben konjski sejem in sicer na dan sv. Medarda, to je dne 8. junija vsakega leta.

Kdor je prevažal skozi mesto kakršnokoli blago, je moral plačati mestno mitnino. Vozniki so se hoteli tej mitnini izogniti in so zato vozili preko Doba in Libuče. Ker so bili zaradi tega pliberški meščani finančno oškodovani, so se pritožili pri nadvojvodu Ferdinandu.

(Dalje prihodnjič)

Jesen prihaja, zima je blizu:

Mislite na sorodnike, znance in prijatelje v Jugoslaviji

INTEREXPORT - TRST

Živila, tehnične predmete (šivalne stroje, radio-aparate, kolesa, štedilnike, harmonike itd.), tekstilno blago, vse iz lastnega skladišča v prosti luki v Trstu.

NAŠI STANDARDNI PAKETI ŽIVIL IN TEKSTILIJ SO CARINE PROSTI
JAMČIMO ZA VSAKO POŠILJKO
TOČNO, SOLIDNO IN HITRO POSLOVANJE

Zastopnik za Avstrijo:

Dipl.-ing. LAMBERT MURI, Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26, Telefon 43-58

Zahtevajte brezplačne cenike in pojasnila.

Die Taise am Samstag

„Ist schon ein kleines Fest. Arbeitsreiche Tage sind vorüber und verheißungsvoll lockt das Wochenende. Ein „guter Kaffee“ ist liebenswerter Auktakt. Natürlich darf er nicht sehr auhalten — aber er trauten Rolle oder in den neuen Würfeln zum „kleinen Preis“.“

Jetzt groß

und klein

Príčetek šolskega leta v Warmuthovih oblačilih!

Deške kratke hlače, vel. 6 . . . 35.—
Knicker iz čiste volne vseh vel. . . 49.90
Trpežne dolge hlače (Teufelhaut) velikost 6 . . . 57.—
Hlače dolge iz šport. blaga, vel. 6 . . . 61.—
Obleke z dolgimi hlačami, vel. 6 . . . 215.—
Puloverji, pisani karirasti . . . 26.—
Hubertus plašč iz Ia črtk. lodna, nepremočljivi s kapuco, dvojni v hrbtu in spredaj, velikost 6 . . . 174.—

Domači (gozdar.) plašči iz črtkast. lodna s kapuco in dvojnimi sedlom, za dečke in deklice, velik. 6 162.—
Telovaladne hlače vseh velikosti . . . 9.80
Trpežne nogavice za šestletne . . . 6.90
Obleke za deklice iz dobrega barhenta ali flanele za šestletne . . . 59.—
Plašči za vsako vreme za deklice iz črtkast. lodna, dvojni v hrbtu in spredaj, velikost 6 . . . 174.—

Jesenske hlače iz Mako, vseh vel. 7.80
Barhent za šolske obleke . . . 11.70
Flanela za perilo . . . 11.70
Flanela za srajce, črtkasta . . . 12.80
Flanela za srajce, karirasta . . . 13.80

Staršem govoril je učitelj, kdo naj bo dobavitelj oblek za šolsko leto njih mladini? Dejal je resno: „Warmuth je edini!“

WARMUTH

BELJAK-VILLACH
HAUPTPLATZ 22

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.
6. septembra: 7.15 Verski govor — Sonce čez hribček gre . . . — 14.30 Tedenski pregled — Znanje za vse — 8. septembra: 14.30 Zdravnik — Poje in igra Miro Kernjak. — 18.00 Pesmi. — 9. septembra: 14.30 Kmetijski oddaja. — 10. septembra: 14.30 Oddaja za mladino. — 11. septembra 14.30 Zbori in solisti. — 12. septembra: 8.45 Za naše poslušalce. — 18.30 Arije in ducti iz opere „Prodana nevesta“. — 13. septembra: 7.15 Verski govor — Sonce čez hribček gre, pesmi v nebo done . . .

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00.
4. septembra: 13.00 Glasba po željah. 14.15 Čajkovski: Uvertura 1812. 19.00 Kraji in ljudje. 20.30 Tržaški kulturni razgledi. 21.30 Gershwin: Koncert za klavir in orkester. 22.00 Iz angleških koncertnih

dvoran. — 5. septembra: 13.00 Šrnel kvintet in pevski duet. 13.30 Kulturni obzornik. 19.00 Pogovor z ženo. 20.00 Koncert mezzosopranistke. Sonje Draksler. 21.00 Malo za šalo — malo zares. 22.00 De Falla: Noči v španskih vrtovih.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri.
Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“.
(val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

PARIZ (val 30.17 in 41.89 metrov)

Oddaje vsak dan od 19. ure do 19.20

Oglašuj v našem listu

Strokovna skupina gostinskih obratov in točilnic ter sekcija za tujske gostinske obrate Koroške zbornice obrtnega gospodarstva izpolnjuje žalostno dolžnost, ko sporoča, da je nenadoma umrl načelnik strokovne skupine gostinskih obratov in točilnic Koroške zbornice obrtnega gospodarstva in član strokovnega odseka strokovne zveze gostinskih obratov in točilnic, gospod

Anton Speiser

Koroški tujski promet je izgubil z gospodom Antonom Speiser-jem enega svojih najmarkantnejših zastopnikov, poklicni kolegi voditelja, ki je bil vedno pripravljen pomagati, Trgovska zbornica pa enega svojih najboljših funkcionarjev.

Pogreb je bil v sredo, dne 2. sept. 1953 na pokopališču v Annabichlu.

Dolgo žije, ki SCHLEPPE pije

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 Š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 Šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Šivalni stroji: za dom in za obrt. — Dvokolesa: 50 različnih vrst na izbiro. — Radijski aparati: vsi novi modeli na ugodne obroke pri
TRUPPE & ERMANN
Beljak - Villach, Widmannsgasse, vogal Kirchenplatz.

Zamenjam pohištvo za smrekov mizarški les vseh debelin Rudolf SLAMA, Celovec St. Veiter Str. 15. Išče mežnarja. Točnejša pojasnila daje župni urad v Vogrčah pri Pliberku. — Potrebno je npr. svideno spričevalo pristojnega župnika.

SOLSKE TORBE NAJCENEJE pri HEGENBART, Klagenfurt, Villacher Strasse 19.

Proda se majhno posestvo blizu Reberce. — 2.75 ha orne zemlje, 1.16 ha gozda. — Ofner, Celovec, St.-Veiter Strasse 10.

PLAŠČI

IZ BALONSKE SVILE za motoriste in dežni plašči najceneje v strokovni trgovini

V. Tacmann
Celovec, Völkermarkter Str. 16

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
PRECHTL

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 4. do 7. IX.: „Der Sieger“
Od 8. do 10. IX.: „Bist du der Mörder, Frankie?“

STADTTHEATER

ob 16., 18. in 20. uri.
Od 4. do 7. IX.: „Es ist Mitternacht Dr. Schweitzer“
Od 8. do 10. IX.: „Die Lügnerin“

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku
Od 5. do 7. IX.: „Die Wirtin von Maria Wörth“
Od 9. do 10. IX.: „Hinter geschlossenen Jalousien“

ŠLAGERJI!

MODROCI

3 delni, 90X190 veliki, črtast gradl z Alfa polnjen \$ 249.—
Platneni gradl s Ia afrikom polnjen \$ 289.—
Isti s poldogo vate \$ 329.—

KOVTRI

(prešite odeje), na roko šivani, veliki, trpežno balgo, dvobarvni \$ 135.—
S klotom na obeh straneh, belo vato \$ 175.—
Kovtri iz svilenega brokata že za \$ 239.—

POSTELJNO PERJE za 1 kg

Za vzglavnike \$ 37.80; 28.—; 23.80
Perje za blazine (pernice) čisto belo \$ 58.80
Pol-puh, najfinejši \$ 89.60

BLAZINE

iz neprodušnega inleta 60X80 cm z 1½ kg perja polnjene \$ 68.50; 83.30; 59.80

MOLINO -

90 cm širok, beljen mtr. po \$ 6.90
160 cm širok, močno tkan \$ 17.90

KRISCHKE & Co.

Celovec-Klagenfurt, 8.-Mai-Str. 3 in Neuer Pl. 12

Šolske torbe in aktovke najceneje pri

MUHLBACHER

CELOVEC — KLAGENFURT, Rainerhof

MOBEL

lepe oblike in poceni v veliki izbiri

BELJAK

Kulturer VILLACH Italienerstr. 1

VSE za ŠOLO dobite pri

JOSEF ADLASSNIG

Celovec - Klagenfurt, 8.-Mai-Strasse 7
Papir in šolske potrebščine na drobno in veliko

Kakovostni čevlji vseh vrst za vsako vreme in vse poklice najceneje pri

BEHR-čevlji

Beljak - Villach, Italienerstrasse 17 in Widmannsgasse 43
OBUTEV ZA ŠOLSKO MLADINO!

Preplava čevljev

V NOVI TRGOVINI

Mirabell

Beljak-Villach
Bahnhofstrasse 10

Otroški čevlji . . . 99.—
Damski čevlji . . . 134.50
Moški čevlji . . . 139.50
Damski Week-end . . . 119.50
Moški Week-end . . . 129.50

Damski super . . . 199.—
Moški super . . . 199.—
Damski čevlji od 99.— navzgor, moški čevlji od 109.— navzgor.